

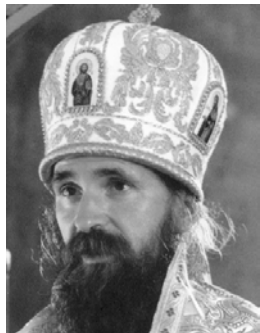
ГЛАС ВАСОЈЕВИЋА

БРОЈ 33 · БЕОГРАД, О АРАНЂЕЛОВУ ДНЕ 2016.

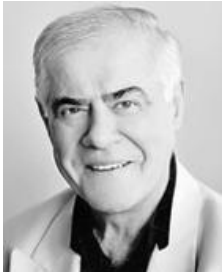
СЛАВА СВЕТОГ АРХАНЂЕЛА МИХАИЛА

Почасни председник
Удружење Васојевића
проф. др Милија Зечевић

Његово Преосвештенство Епископ
будимљанско-никшићки
господин Јоаникије

Председник издавачког савјета
Мирослав Стојановић

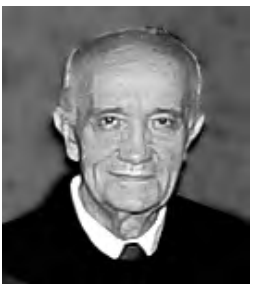
Члан Почасног
Председништва

Председник Удружења
Васојевића др Лука Кастратовић

Потпредседник Удружења Васојевића
Мијо Вешовић

Члан почасног
председништва Удружења
Васојевића

Удружење Васојевића—
подружница Савино Село
Председник Марко Букић

Удружење Васојевића “Васо”
Председник
Милета Зечевић

Удружење Васојевића “Васо”
Потпредседник
Видак Радевић

СРЕЊНА СЛАВА ВАСОЈЕВЏИ!

*Честитамо 21. новембар 2016. године свим
Васојевићима, славу Светог Архангела Михаила
и желимо им добро здравље, мир, слогу, прогрес и
просперитет!*

*Почасни председник
Проф. др Милија Зечевић*

**ПЕТАР II ПЕТРОВИЋ ЊЕГОШ: ВЛАДИКА, ВЛАДАР,
ФИЛОЗОФ И ПЕСНИК НЕПОНОВЉИВЕ СТВАРАЛАЧКЕ
ЕНЕРГИЈЕ И УНИВЕРЗАЛНОСТИ**

**ВУК СТЕФАНОВИЋ КАРАЏИЋ: УВОЂЕЊЕМ НАРОДНОГ
ЈЕЗИКА У КЊИЖЕВНОСТ НАПРАВИО ЈЕ ПРАВУ
РЕВОЛУЦИЈУ; А ОД АЗБУКЕ СА 30 СЛОВА
НАЈМОДЕРНИЈЕ ПИСМО НА СВЕТУ**

МИТРОПОЛИТ ЦРНОГОРСКО - ПРИМОРСКИ АМФИЛОХИЈЕ (РАДОВИЋ)

ДУБОКИ КОРИЈЕНИ

Оно што говоримо остаје за будућа покољења, као провјера нас и нашег

Митрополит Амфилохије

Из предавања архиепископа цетињског, Митрополита црногорско – приморског Г. др Амфилохија (Радовића) одржаног на Светосавској академији у Беранама (25. фебруар 2013), „Глас Васојевића“ преноси део који се односи на везе Светог Симеона и Светог Саве са Црном Гором.

У наше вријеме, упозорава Митрополит, имамо поново покушај обоготворења нације, обоготворења државе, код нас у Црној Гори то је сад на ђелу, чудно је додуше како се то појављује као рецидив неке племенске прошлости старијих времена, последице једног система који је хтио да буде универзални систем, свјетски систем, какав је био комунистички систем, како и откуд сад тај повратак обоготворењу онога што не може бити Бог, ни Господ, а Свети Симеон, управо, то показује својим чином и својим гестом. Свети Симеон је створио то мјесто гђе треба тај народ, коме је оне створио државу да узраста, да се васпитава, да се храни, да не оботворава ништа што је земно, него да кроз оно што је земно, кроз устројство земног града и земног

живота да стреми ономе што је вјечно и што је непролазно. То је оно што је Свети Сава унио, док је овај отишао за Свету Гору, отворивши хоризонте свом народу и својој држави, дотле је Свети Сава сишао из Свете Горе као Мојсије, опет упоређења која имамо у житијама Светог Саве и Симеона, сишао је, вратио се у свој народ да би том народу, тој држави подарио душу, да би им открио прави, истински смисао живљења, да би земном граду, земном царству открио смисао вјечног и непролазног Царства, што значи опређељење за Царство Небеско није опређељење које је започео тек цар Лазар на Косову, створивши косовски завјет, него је то опређељење које су Симеон и Сава већ утемељили органски, а Свети цар Лазар Косовски, он је тај завјет и то опређељење за вјечно и непролазно запечатио косовским завјетом, запечаћеним мученичком крвљу и тиме је тај завјет светосавско- симеоновски и опређељење, запечаћено мученичком крвљу косовских мученика царом Лазаром, постао основни стил мишљења, ђеловања и живљења овог народа. ...

То потврђују све ове ларве које смо поменули и многе друге, да поменемо и цркву Светог Петра и Павла у Бијелом Пољу, да поменемо манастир Вољавац, Стефана Првовјенчаног у Вољавцу такође код Бијелог Поља, овђе храм Дјурђево Ступове, да поменемо Свете Архангеле, који су, додуше, срушени на Превлаци код Тивта, гђе било прво сједиште првог Епископа Зетског. Црногорски Митрополити су његови наследици. И у архитектури, и у живопису, у свему томе, догодила се симбиоза, као што кажем, између онога што је најбоље дао запад тог времена и на на нашим просторима и шире од њих, преко Јадранског мора, из Италије и онога што је изњедрила из себе Византија, источно – ромејско царство.

То је оно што је обиљежило свеукупну нашу културу немањинског, па веома често и постнемањинског периода. Само и то да истакнемо, обично сад кажу да су Црнојевићи, да је то нека нова династија црногорска, која је утемељила модру Црну Гору, а они су, прије свега, били зетски владари, треба имати у виду да се онда Црна Гор још није звала Црна Гора, тек касније, последице њих добила је тај назив, а друго што треба имати у виду да је грб Црнојевића био немањински грб – бијели двоглави орао, ено га на манастиру Цетињском пренијет са сатарог манастира приликом напада крајем 17. в. Турака и сукоб са Млечићима, дигнут је у ваздух, па су остаци тог манастира за вријеме Митрополита, како се сам потписује „војеводича српске земље“ Данила Петровића, то је пренијето и уграђено у садашњи манастир, дакле, бијели двоглави орао немањински, као што су и Петровићи истог таквог орла.

О ВЕЗАМА ИЗМЕЂУ СВЕТИХ СИМЕОНА И САВЕ И ЦРНЕ ГОРЕ

ЛОЗЕ НЕМАЊИЋА

времена, провјера да ли ходимо путем наших славних предака

Узмите грб Светог Петра Цетињског, послије за вријеме краља Николе, он је мало хералдички украшенији, али у суштини се ради о истом грбу, као што су и Црнојевићи и Петровићи били носиоци обнове славеносербског царства, па су предлагали онда Светом Петру да држава буде обновљена, да се обнови Далмација, Травунија, то је инетерсантно, Диоклија и ови крајеви старе Рашке, да се обједини под владарем јединственим обновленог славеносербског царства, а он да буде патријарх тог славеносербског царства, као што је и Петар III Петровић Његош, да и то поменемо, обиљежавамо 200-годишњицу његовог рођења, 1848. у разговору са Матијом Баном, који је био веза између њега и тадашњег Александра И Карађорђевића у Србији, па му он каже Поручи књазу у Београду, он у Призрен за владара, ја у Пећ за Патријарха 1848, оно што је касније, уствари и остварено за вријеме Балканских ратова. Ево сад обиљежавамо 100-годишњицу и добро је да и то поменемо, када је краљ Никола кључеве манастира Дечана и Пећке патријаршије уручио тадашњем новопостављеном првом Митрополиту, послије укидања Пећке патријаршије Гаврилу Дожићу, потоњем Митрополиту црногорском и Патријарху српском, уручио му је кључеве од „светиња мојих древних предака Немањића“, он је крунисан круном Светог Стефана Дечанског која се чува у Цетињском манастиру, краљ Никола, дакле, уручио кључеве да „чуваш свеињен мојих давних предака и да пјесма Цркве Божје и пјесма народна да ођекује под њиховим сводовима“, добро је да

поменемо, јер је сад стогодишница Балканских ратова, стогодишњица ослобођења и ових простора гђе се налазимо, 1912. и ослобођења Метохије.

На жалост, наша садашња власт се одрекла Метохије и тиме се одрекла краља Николе тако да државу коју ствара, бојим се, ствара сакату у односу на оно што је хтио краљ и господар Никола И Петровић. То треба рећи, па сад, ја имам понекад обичај да понешто кажем па се некима и не допада, али морам то рећи, јер оно што говоримо то остаје за будућа покољења и то је провјера нас и нашег времена, наших врлина и наших мана, провјера тога да ли ходимо путем наших предака, владара од Јована Владимира до краља и господара Црне Горе Николе И Петровића, да ли ходимо путевима Симеона Мироточивог и Светитеља Саве, Светог Петра Цетињског и Светог Василија или идемо неким странпутицамакоје не знам куд нас воде и гђе ће нас довести. У Сваком случају Симеон Мироточиви, његов храм, као што видите ниче у овом граду. Ми смо у почетку Владико, разговарали да то буде троброни храм Светога Симеуна Мироточивог, један параклис Светог Саве, а други Светог Стефана Првовјенчаног, његових синова. У сваком случају биће они ту заједно са Светим старцем Симеуном јер не могу без њега, нити он може без њих, нити ми можемо без ове Свете тројице утемељивача Светородне лозе Немањића.

Ђурђеви Ступови

ЈУБИЛЕЈ ПОДРУЖНИЦЕ УДРУЖЕЊА ВАСОЈЕВИЋА У САВИНОМ СЕЛУ

ЧЕТВРТ ВЕКА УСПЕШНОГ ДЕЛОВАЊА

Почасни председник Удружења Васојевића, проф др Милија Зечевић

Подружница Удружења Васојевића у Савином Селу је основана 21.11.1992. год. на оснивачкој скупштини, где су изабрани органи управљања- Управни и Извршни одбор, председник и секретар а такође је донијет и статут подружнице.

Подружница има статус правног лица и свој дан Удружења 21. новембар. У континуитету пуних 25 год смо остварили циљеве удружења и трајне вриједности, а то су:

да смо нестраначка организација-заједница против деоба.

Најстарија и најбројнија етничка заједница -племенско удружење на простору Војводине, са сједиштем у Савином Селу. У оквиру удружења се налазе и јединице у Новом Саду, Суботици, Сомбору. У листу Глас Васојевица од свог оснивања до данас подружница је имала обезбеђен простор за извештаје, репортаже и активности. То што је Удружење надстраначка заједница, не значи да нас не интересује судбина и будућност племена у друштву. Никад мисмо скривали да смо незадовољни односом досадашње актуелне власти у Црној Гори према Васојевићима.

На годишњој скупштини нећемо о томе расправљати. Очекујемо велики број гостију, а цела манифестација носиће обележје славе Васојевића, Аранђеловдана и дана Савиног Села.

На прошлогодишњој скупштини изабрали смо у Упавни одбор младе људе и то:

Перовић Небојшу, Лалевић Милорада, Мијовић Љубишу, Станисавић Рајка, Булатовић Николу, Шошкић Младена и Машовић Бојана, а на овој скупштини планирамо да изаберемо још три-четири члана. Протеклих 25 година Удружење је својим радом допринијело афирмацији племена Васојевића и стекло велики реноме и углед.

Наше Удружење прошло је кроз бурна времена ал исмо опстали и постали још јачи него што смо били.

У оснивачком одбору 1992. године су били Нововић Драшко, Вуканић Драго, Машовић Мирко, Дујовић Васо, Вукићевић Милан, Ђукић Марко, Дедовић Вук, Радивојевић Радојко, Масловарић Слободан и Дубак Милорад. Они су на скупштини изабрани у Управни одбор. У извршни одбор су изабрани Зекић Новак, Бојовић Слободан и Лабан Ратко. На оснивачкој скупштини су биле делегације: Удружење Васојевића Београд, на челу са проф др. Милијом Зечевићем, делегација из Подгорице на челу са проф др. Слободаном Томовићем, делегација из Берана на челу са примаријусом др. Бабовић Ђиром, делегација из Андријевице на челу са председником Општине Шћепаном Драговићем, као и бројне делегације, институције и удружења. Као најстарија и најбројнија племенска заједница у Војводини изградили смо углед и реноме, тако да смо постали узор и примјер другим племенским и националним удружењима.

Марко Ђукић, председник подружнице Удружења Васојевића Савино Село и генерални секретар Удружења Васојевића

Нашим скуповима су присуствовале делегације Руске и Црногорске амбасаде из Београда, Владика Бачки Иринеј и Владика Будимљанско - никшићки Јоаникије.

Марко Ђукић

Новак Зекић, директор погона Врбас у оквиру Електродистрибуције "Сомбор" освојио је престижну награду "Капетан Миша" за стручност, која се додељује најбољим привредницима. Новак је иначе активан у раду завичајног Удружења Васојевића, подружнице у Савином Селу.

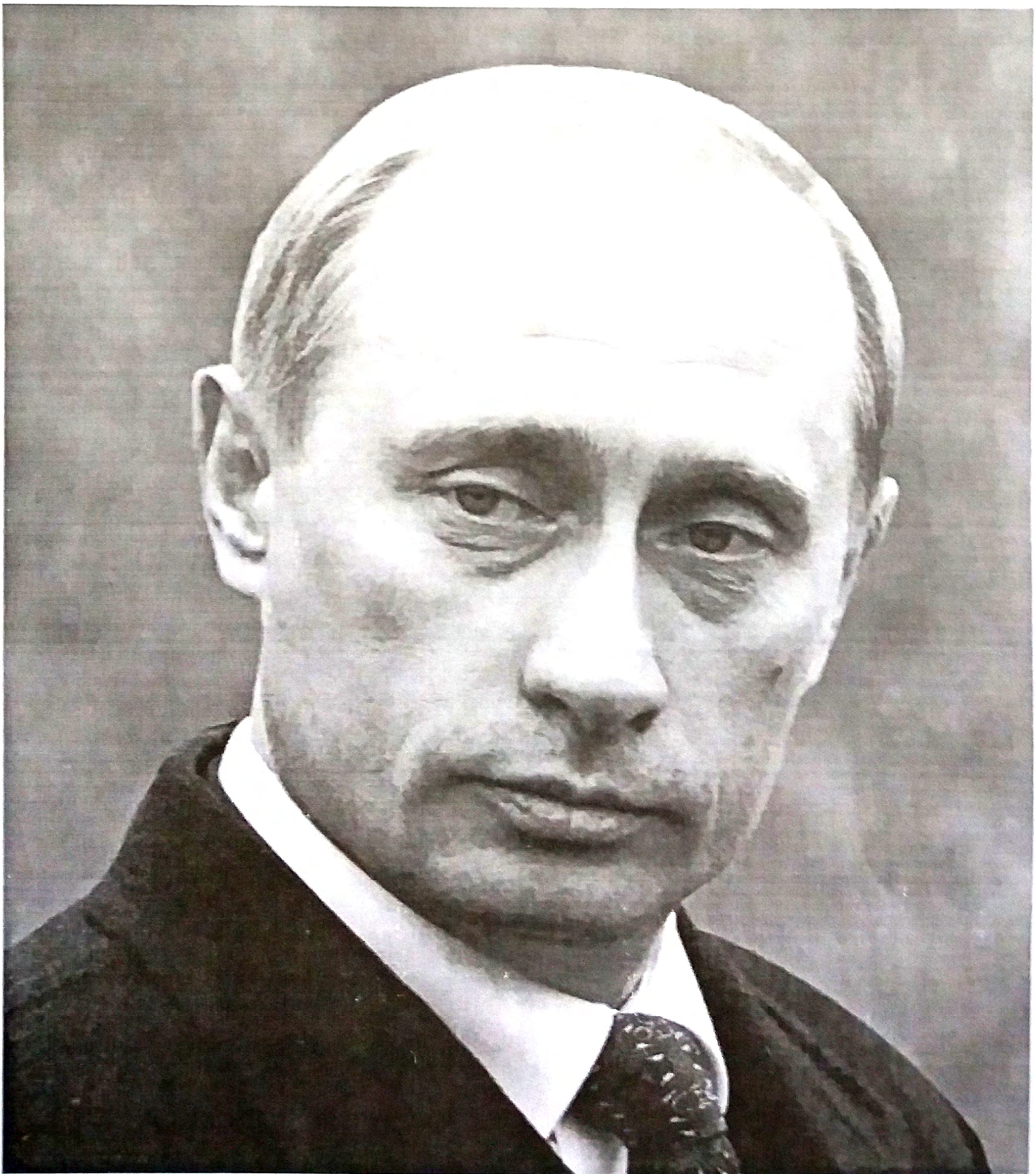

Вук Дедовић, Марко Ђукић и др Лука Кастратовић

ЗАХВАЛНОСТ И ПРИЗНАЊЕ ВЕЛИКОМ ВЛАДИМИРУ ПУТИНУ

ИНИЦИЈАТИВА УДРУЖЕЊА ВАСОЈЕВИЋА

ПРЕДЛОГ ДА СЕ ПРЕДСЕДНИКУ РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ
ДОДЕЛИ НОБЕЛОВА НАГРАДА ЗА МИР

*Владимир Путин,
председник Руске Федерације*

ЗНАЧАЈНИ ПРОЈЕКТИ У ОПШТИНИ АНДРИЈЕВИЦА

РЕКОНСТРУКЦИЈА ГРАДСКОГ ЈЕЗГРА

У плану је изградња “Куће воћа” са откупном станицом и едукативним центром

На територији општине Андријевице увелико се изводе радови на неколико локација а као што је и најављено прва половина 2016. године је објележена новим градилиштима. У наставку је дат преглед пројеката који се реализују и који су реализовани за наведени период:

Извођач радова на градском водоводу успјешно је завршио укуп цијеви пречника 800мм у дужини од 3,2 км и са тим завршена прва дионица водовода од изворишта до мале хидроцентрале. Сада су у току припремни радови за другу дионицу водовода у дужини од 4км, пречник цијеви је 320 мм. Овим пројектом мијењају се азбестно-цементне цијеви знатно мањег профила, које су опасне по здравље, чиме се обезбјеђује допремање веће количине воде за потребе града и седам мјесних заједница. Реализацијом овога пројекта битно ће се поправити квалитет снабдијевања водом у складу са савременим стандардима заштите питке воде.

Радови на реконструкцији градског језгра завршени су ове године. Инвеститори на овом пројекту су Министарство одрживог развоја и туризма, Дирекција јавних радова и Општина Андријевица. Техничку документацију је припремио „Цивил енгинеер” Д.О.О. а извођач радова је био „Инжењеринг пут” Д.О.О. Подгорица. Овим пројектом знатно је искориштен и уљепшан простор у центру града, постављене су клупе и расвјета, проширен и објележен паркинг, постављена сигнализација.

У Андријевици је ове године планирана изградња „Куће воћа”. Идеја о изградњи оваквог објекта дошла је од Министарства пољопривреде и руралног развоја и произвођача, Општине, привредника и других актера укључених у развој пољопривреде. Кућа воћа, као један у низу сличних тематских објеката намијењен је свима укљученим у производњу и развој производње у руралним подручјима. Ово је објекат који ће бити збирна станица, али поред тога и едукативни центар за све оне становнике који се баве или желе да почну са пољопривредном производњом. Почетак овог пројекта објележио је конкурс Министарства одрживог развоја и туризма за идејно урбанистичко-архитектонско рјешење објекта. Ауторски тим дипломираног инжењера архитектуре Мр Елвире Музуровић, специјалисте архитектуре Мирзе Мулића и сарадника Немање Митровића, студента архитектуре, побједник је конкурса. Како су навели у концептуалном образложењу рјешења, циљ је да се формира мјесто у оригиналном контексту. Мјесто сусрета и разложних посјета које ће надилазити основну функцију: откуп и прераду воћа и едукативни центар са администрацијом који би били затворена ћелија. Архетип је нађен у организацији отвореног домаћинства које у себи носи логичне диспозиције објекта који омогућавају поливалентност различитих функција. Урбана традиција Андријевице која се налазила на многим караванским путевима такође је била инспиративна. Локација Куће воћа се налази и на планинарском путу Андријевица –Товарница- Обло брдо- Штавна – Комови, па се овим рјешењем нуди мјесто за посјету и камповање, што сугерише развој нових функција.

Сада су у току радови на припреми пројектне документације.

Срђан Машовић

Општина Андријевица је са Делегацијом Европске Уније у Црној Гори потписала уговор за нови пројекат под називом Ревитализација локалних заједница кроз развој туризма и рад са младима. Пројекат је одобрен у оквиру прекограничног позива са Косовом, и финансиран је од стране Европске Уније. Главни водећи апликант је општина Андријевица, партнер са црногорске стране је Студентски спортски савез Црне Горе, док су партнери са косовске стране општина Јуник и НВО МДАФ. Општи циљ пројекта је да се допринесе друштвено-економском развоју прекограничне области кроз заједничке иницијативе које се фокусирају на туризам и младе. Специфични циљ пројекта је да се оснажи одрживи развој и промоција туризма у Андријевици и Јунику кроз унапређење инфраструктуре и оснаживање младих. Укупна вриједност пројекта је 556.000 еура, од чега је 269.000 еура предвиђено за пројектне активности у Андријевици, а преостала средства за Косово. Од предвиђених 269.000, 229.000 је допринос ЕУ, а 40.000 допринос општине.

Андријевица

РАЗВОЈНИ ПЛАНОВИ БЕРАНА

НАЈВЕЋЕ ГРАДИЛИШТЕ У ЦРНОЈ ГОРИ

Обиљежено 75 година од појављивања листа „Слобода“ и 55 година од њеног обнављања

Свечано отварање градилишта

Почела изградња постројења за третман отпадних вода

Предсједник општине Беране Драгослав Шћекић и министар одрживог развоја и туризма Бранимир Гвозденовић свечано су отворили радове на изградњи постројења за третман отпадних вода и канализационе мреже у Беранама.

Овај пројекат до сада највећи финансиран од стране Европске уније који се реализује у Беранама и представља прекретницу у односу према Европи, јер се ради о пројекту од којег ће сви грађани Берана имати директну и очигледну корист, истакао је предсједник Шћекић.

Реализацијом овог пројекта, чији је завршетак планиран за децембар 2018. године, значајно ће се унаприједити квалитет комуналне инфраструктуре у општини Беране, а све у корист грађана и сјеверног региона наше државе, нагласио је министар Бранимир Гвозденовић.

Биће изграђено 21 км канализационе мреже, шахте, ријечни прелази, 1,4 километара колектора за атмосферске воде а садашњи систем колектора ће бити унапријеђен и саниран.

Радови на новој хали спортова су у завршној фази.

Успјех беранског аматерског позоришта

Екипа аматерског позоришта Центра за културу на 46. Фестивалу драмских аматерских позоришта у Бијелом Пољу, који је одржан почетком јуна мјесеца, освојила је прво мјесто, заједно са Мојковачким глумачким ансамблом.

Са представом „Идемо у лов“, која је рађена по роману Жоржа Фејдоа, у режији Горана Бјелановића, екипа из Берана освојила је и награде за најбољу режију, женску улогу, бравуру „Фуад Заимовић Стрела“ као и за најбоље костиме и сценографију.

Право представљања аматерске сцене Црне Горе на фестивалима у окружењу припало је глумцима из Берана, који ће са представом „Идемо у лов“ учествовати на Фестивалу драмских аматера Екс-Ју у Убу на „Репасаж“ Фестивалу.

Подијељени бесплатни уџбеници свим беранским основцима

Предсједник Шћекић честитао је ђацима почетак нове школске године. Пожелио је ученицима да у новој школској години остваре добре резултате из свих наставних предмета и добро владање. У даљем обраћању је истакао:

„Ми смо једини у Црној Гори који смо обезбједили комплете књига за све основце и надам се да ће се нашим примјером водити убудуће и све остале Општине у Црној Гори. Увјерен сам да ће препознати значај ове акције намијењене првенствено дјечи и њиховим родитељима. Средства која су издвојена су значајна. За ову акцију издвојено је близу 200.000 еура, јер поред уџбеника има и осталих пропратних елемената.

Представници локалне управе су данас пожељели срећан почетак школске

године ученицима у 12 беранских основних школа. Предсједник СО Беране Горан Киковић је био у подручном одјељењу Основне школе „Вукашин Радуновић“ у Лушцу, а потпредсједници, секретари и службеници су обишли школе у градском и сеоским подручјима.

Општина Беране је прва општина у Црној Гори која је прошле године свим ученицима прва четири разреда основне школе обезбједила бесплатне уџбенике, а 2014. године уџбенике ученицима првих разреда.

Акцијом је обухваћено преко 2700 ђака, односно ученика три беранске основне школе и пет сеоских .

75 година беранске „Слободе“

Поводом обиљежавања 75 година од појављивања и 55 година од обнављања листа „Слобода“, у галерији Полимског музеја, у организацији Општине Беране, приређена је изложба „Беранска Слобода“, чији је аутор Соња Савић, новинарка и последња уредница листа „Слобода“. Том приликом на паноима је приказано око 100 насловница за 43 године излажења које су разврстане по уредницима.

Подсјећајући се рада и стварања, новинарка Соња Савић је казала да је њен задатак био да припреми изложбу о „Слободи“ и издвоји дио онога што су ствараоци и уредници овог листа, за 43 године непрекидног излажења, забиљежили.

Нешто више о „Слободи“ и њеном значају казао је предсједник општине Беране, Драгослав Шћекић. Указао је на то да у години када новинарство у Црној Гори слави 145 година, а Удружење новинара 70 година, наша «Слобода», нажалост, не слави, већ обиљежава 75 година од првог броја из ратне 1941, и 55 година од њеног континуираног излажења. Од '61, за 43 године непрестаног излажења под окриљем државе, општине, до њеног укидања 1. јануара 2004. штампано је 870 бројева.

„Ми ћемо покушати да изнађемо начин да Слободи удахнемо нови живот. Зато смо и имали данас округли сто на тему: „Имали смо „Слободу“. Хоће ли је бити?“ и зато смо вечерас овдје. Да видимо са ових паноа бар дио онога што је Слобода биљежила за 43 године излажења. А о њеном путу кроз простор и вријеме само три године прије укидања, на свечаности поводом 40 година од њеног непрекидног излажења, говорио је један од њених уредника, који је у три наврата био на њеном челу, Драгомир Драшко Поповић. А ко би боље могао знати, шта је значила и шта је биљежила, од оних који су је стварали. Дозволите ми да цитирам покојног господина Поповића, који је тада, поред осталог, казао:

«Током дугих година њене странице исписивале су генерације знаних и мање познатих стваралаца-новинара, писаца, пјесника, сликара, илустратора, па политичара, идеолога, друштвених и културних радника, стручњака из разних научних области, просвјете, ликовних умјетности, здравства, спорта“, казао је предсједник Шћекић отварајући изложбу.

Предсједник општине је казао да је „Слобода“ хроника нашег друштвеног, привредног и културног живота, умјетности, књижевности, науке, хроника је наше душе и духа, обичаја, жеља, планова, остварених и неостварених. Њене странице увијек су биле отворене за ствараоце разних вокација, новинаре, мислиоце из нашег и других крајева земље и иностранства, ређе. Ван Берана, највише и најрадије је читана у Београду гдје је деценијама сваки број нестрпљиво очекиван. „Слободу“ су радо читали познати интелектуалци, новинари и други ствараоци, али и обични људи.

Одржан дјечји фестивал „Лимско срце“

Трећи међународни позоришни фестивал за дјецу „Лимско срце 2016“ одржан је недавно у Беранама. На церемонији отварања, у име Општине Беране, која је покровитељ фестивала, присутне је поздравио и фестивал званично прогласио отвореним потпредсједник др Зоран Марсенић. У свом обраћању Марсенић је рекао: „Ово је једини фестивал на сјеверу Црне Горе намијењен најмлађим суграђанима те сходно томе имамо и већу одговорност да сваки наредни буде бољи од претходног. Ово је важан вид промоције умјетности и културе јер је одлазак у позориште значајан за интелектуални и емотивни развој дјетета, развијање креативности и самопоуздања“.

Химну фестивала „Лимско срце“ премијерно је извео дјечији хор „Музичко царство“, под диригентском палицом Андријане Вучетић Обадовић. Текст химне написао је Велимир Ралевић, музику компоновао Саша Гајин, а оригиналну верзију отпјевала је Асја Идризовић и хор „Звездице“.

Током три дана трајања фестивала берански малишани имали су прилику да погледају бројне дјечје представе, позоришта из Беране- Лубнице, Никшића, Ужица, Подгорице, Мостара и Тузле.

Ирина Кастратовић Зечевић

САБОР БРАТСТВА КАСТРАТОВИЋА

ПОТОМЦИ СЛАВНИХ ВОЈВОДА

Покренута иницијатива да се једној улици у Беранама да име по војводама
Кастратовића - Војводића

Генерал - мајор Лука Кастратовић се обраћа окупљенима

Преосвештени владико Јоаникије,
браћо и сестре,

Добро дошли на други Сабор братства Кастратовићи, са жељом да се угодно осјећате и да понесете лијепе утиске за следећи Сабор. Последњих година многа братства су написала своје родослове, па и наше братство. Млади данас контактирају највише преко електронских мрежа, а после изласка из штампе Родослова братства Кастратовићи, често су постављали питања о својим прецима. Подстакнути тим интересовањем покренули смо, на иницијативу Милосава-Мишка Кастратовића, питање окупљања братства и после неколико консултација окупили смо се, прије три године, на овом мјесту и донијели одлуку да се окупљамо сваке треће године, на дан 13. јули.

Имамо обавезу да наставимо традицију предака. Поносимо се нашим прецима, они су свијетло име у историји Васојевића и шире, али и ми имамо обавезу да живимо и радимо тако да се и потомци поносе нама. Наше братство дало је велики допринос борби за слободу и афирмацију Васојевића у земљи и свијету.

У борби за одлобођење од вјековног ропства истакле су се наше војводе – од дванаест васојевићких војвода наше братство дало је пет војвода. Готово стопедесет година, од краја 18-ог до почетка 20-ог вијека, са прекидом војводства Миљана Вукова, наше војводе су предводиле Васојевиће.

Први војвода, а шести Васојевићки, био је Лакић Новов Кастратовић, а други Вуксан-Муса Лакићев Кастратовић. Када су Васојевићи ишли у сусрет Карађорђу са њима је био и Лакић. Војвода Лакић је за заслуге добио од Војводе чашу на поклон са његовим натписом, која се дуго чувала у кући Војводића, а касније се причало да је код војводе Новице Церковића у Дробњацама.

Лакић је на Суводолу представио, као младог војводу, сина Вуксана-Мусу, кога је Војвода задржао код себе, гдје је учествовао у боју против Нуман паше. Вуксанова чета сматрала се борбено јаком и истакла се у боју на Суводолу. Вуксан је у боју рањен, а Васојевићи су га после битке, на носилима, донијели у Коњухе, гдје је, од задобијених рана, умро 1809. године.

Трећи војвода из братства Кастратовићи био је Симо Кастратовић, други син војводе Лакића, који је био прави народни главар. Поред заштите народа од турског насиља, одговарао је народним тежњама за слободом и за његовог војводства Васојевићи су били најразвијенији, како су хроничари писали, највише је било ситне и крупне стоке и највише се земље обрађивало.

Четврти војвода био је Стојан, син Сима Кастратовића и унук војводе Лакића, који је преузео презиме Војводић, по војводској титули. Истакао се, између осталог, за вријеме турског напада и паљења Васојевића 1862. године. Војвода Мирко Петровић му је следеће 1863. године даривао школу, која је била друга државна школа у Црној Гори и налазила се у Коњусима, која није дуго опстала. Из ове школе изашли су: прота Аксо Бојовић, поп Максим Лутовац, војвода Лакић млађи, Лакић Ђукић, Митар Бакић, Зеко Вуковић, поп Микетич и други. У школи, отвореној у Краљима 1857. године, први учитељ био је Милан Кастратовић.

Пети војвода био је надалеко познати Лакић Стојанов Војводић, који је одолијевао свим тешкоћама и пронио славу Васојевића широм Европе, а био је оличење бистрине.

Слободар, ратник и патник најмање је чувао свој живот. Од оца, војводе Стојана Војводића, и свог дједа Сима Кастратовића наслиједио је дар, смисао за употребу ријечи, која је у многим приликама убојитија од оружја, и изузетан и риједак дар да прелијепо пјева уз гусле.

О њему, у својим књигама, писала је и енглескиња мис Мери Дарам, након својих трогодишњих путовања по Србији и Црној Гори, а од краља Николе добила је одобрење да лично допутује у Андријевицу, 1903. године пред Видовдан, у посјету војводи Лакићу Војводићу. На почетку Првог свјетског рата краљ Никола, за храбро држање васојевићког одреда војводићу Лакићу је упутио познату, знамениту писану честитку.

Војвода Лакић је прије Другог свјетског рата имао улицу у Беранама, па ћемо данас, са овог скупа Скупштини општине Беране предлог да се додијели назив улице "улица војвода Кастратовића-Војводића", јер су њихове улоге и заслуге у развоју Васојевића значајне, позитивне и незаобилазне.

Остаје нам да се договоримо о неколико питања: (1) да са скупа пошањемо акт, са нашим потписима, Скупштини општине Беране да се војводама Кастратовића- Војводића додијели назив улице, (2) да се одлучимо за Одбор који ће организовати следећи Сабор, (3) ако је могуће, да данас одредимо прегаоце (из свих братственичких грана: Кастратовићи, Војводићи, Аковићи и Мићовићи) или покренемо иницијативу да се прикупе подаци за допуну књиге "Родослов братства Кастратовић", (4) да се покрене иницијатива за подизање бисте војводи Лакићу Војводићу у Беранама или Андријевици – на Књажевцу (гдје војвода Лакић био и сахрањен).

Живјели и срећно до следећег Сабора 2019. године!

Беране, 13. јули 2016. године
Генерал-мајор Др Лука Кастратовић

Окупљени чланови братства Кастратовића

ПЛЕМЕ ВАСОЈЕВИЋА

ЛИЈЕВА РИЈЕКА - МАТИЦА НАЈВЕЋЕГ СРПСКОГ ПЛЕМЕНА

Лијева Река је матица највећег српског племена Васојевића. Почети насељавања Лијеве Ријеке датирају иза Косовског боја, када се на Ножице, на мјесту садашње цркве, први населио родоначелник Васо, са породицом, а од њега се развило племе које је по њему добило име Васојевића.

Плеће Васојевића се са повећањем броја чланова населило у вијенцу Комова, једне од најљепших планина у долини Лима, око старе Будимље и Ђурђевих Ступова. Етнички је чисто племе, са традицијом која их прати од Косова и Немањинског периода.

Плеће Васојевића слави Св. Архангела Михаила.

Школа у Лијевој Ријеци

Лијева Ријека је централно мјесто свих околних насеља. У њој се налази црква посвећена Архангелу Михаилу, а у вријеме док је Лијева Ријека била општина постојале су и станица милиције, дом здравља, пошта и друге службе. Основна школа је отворена 1870. Године, и она је окупљала 800 ученика.

Црква у Лијевој Ријеци подигнута је 1861. године у част побједе Љеворечана над Турцима. Црква је законом заштићена као историјски споменик културе.

Лијева Ријека је била центар свих збивања ширег подручја горњих Васојевића. Села блиске околине Лијеве Ријеке су: Ножице, Грби До, Душке, Љеваја, Птич, Ступови, Коми и Кркор, Слацко мало, Слацко Веље, Лијева Ријека (Хан), Лопате, Веруша, Хан Горанчића, Опасаница, Љеворечки Тузи и Увач.

Из Лијеве Ријеке потичу знаменита имена: Војвода Миљан Вуков Вешовић (који је био и црногорски сенатор), Војвода Гавро Миљанов Вуковић (црногорски министар иностраних послова, син Војводе Миљана), сердар Никола Бошков Томовић и сердар Милош Николин Томовић, Генерал Радомир Вешовић....

За време II Свјетског рата, Лијева Ријека је дала народне хероје: Шћепана Ђукића, Вукмана Крушчића, Миладина Поповића, генерала Сава Оровића и друге.

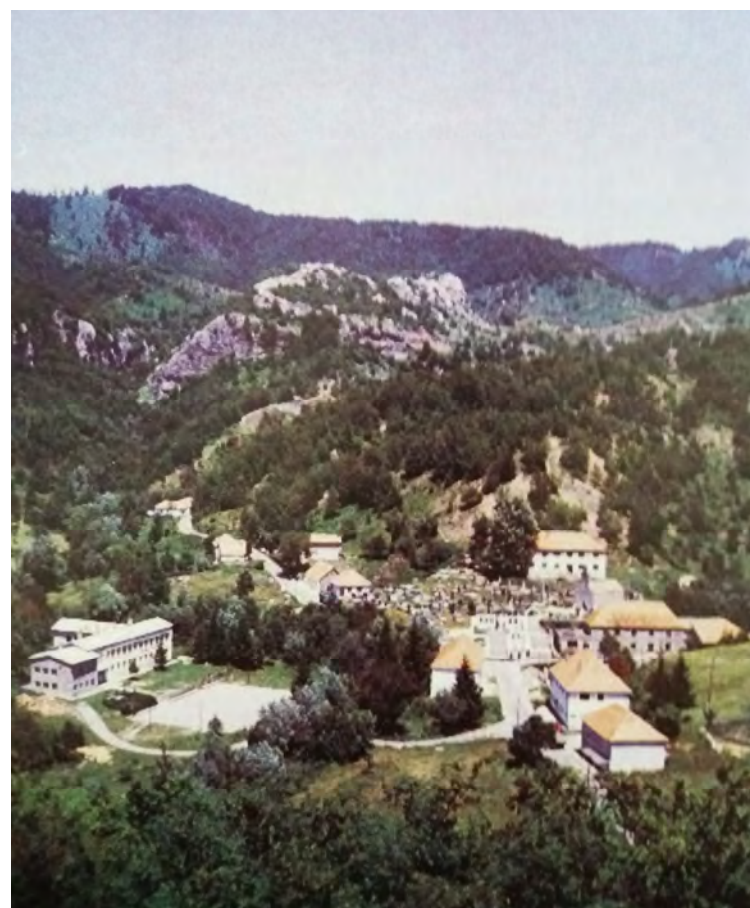
Из Васојевића и Лијеве Ријеке потичу многа значајна имена: Карађорђе, који је подигао Први српски устанак,

затим Вук Караџић (поријеклом из Лијеве Ријеке), који је био једна од најзначајнијих личности у српском језику и култури, творац азбуке и многих значајних дјела из области правописа, скупљач умотворина из народа.

Димитрије Томовић

Васова црква у Ножици

Панорама Лијеве Ријеке

ОТКРИВЕНА СПОМЕН ПЛОЧА ВАСИЛИЈУ ЗАЈЦУ

СИМБОЛ БРАТСКИХ ВЕЗА ДВА НАРОДА

Руски црвеноармијац се борио и погинуо као борац Андријевачко - беранског батаљона

Даме и господа, Другарице и другови,
Замјениче руског амбасадора у Црној Гори Сергеју Бубликов
Браћо и сестре

Окупили смо се да откријемо спомен плочу Василију Зајцу, руском црвеноармејцу, артиљерцу, официру, борцу Андријевичкоберанског батаљона, који се борио на страни Народноослободилачке војске Југославије против фашистичке Њемачке, а августа 1943. године смртно рањен на стотинак метара од овог мјеста.

Спомен плочу подижемо у вријеме обиљежавања 75-те годишњице устанка против њемачке фашистичке окупационе силе, у вријеме западне глобалистичке идеологије којом евроатлански "пријарелји" покушавају да фалсификују историју, гдје су прије двије године покушали да оптуже Србију као изазивача Првог свјетског рата, а задњих година СССР, односно Русију за Други свјетски рат. Међутим, председник Владимир Владимировић Путин је јасно и гласно одговорио да се Русија не одриче Отаџбинског рата, па су промијенили пропагандну тактику.

Спомен плоча

Откривање спомен плоче је симбол отпора против глобалистичке најезде, ширења НАТО-а и подршке слободољубивим народима који се боре за слободу и независност, по мјери и интересима сповшеног народа и државе, а не по мјери интереса свјетских моћника из такозваног демократског Запада.

А изнад свега ово је симбол захвалности Русији и руском народу за све што су чинили кроз историју за Црну Гору, Србију и српски народ, као подстрек за даље развијање и учвршћивање братских веза и сарадње на свим пољима људске и друштвене дјелатности.

У Трешњево су се, на Ситној Луци, до 1892. године, када је велика поводња однијела у Лим ову најљепшу драгу- равницу у долини Лима, окупљали Васојевићи и доносили све важне одлуке за свакодневни живот и борбу против Турака. На Ситној Луци је вожд Карађорђе 1809. године Васојевићима додијелио седам барјака, а шанчеви Карађорђевој војске су се протезали овим, Стањевим Брдом одавде до Лујовог шанца. На Црвеним Прлима, поред Ситне Луке, 17. јула 1941. године букнуо је устанак против фашистичке окупације, нападом на италијанску окупациону колону. Недалеко одавде, испод Жељевице, на Троглавици 1762. године Топала паша је на превару посјекао двадесет највиђенијих глава из Трешњева, и по толико из Забрђа и Слатине. Дјевојке и жене су одведене у хареме, а способне мушке главе одвели и продавали као робље. Народ ова три села, на иницијативу и велико залагање Драгоја Бакића, подиго им је споменик, да се не заборави, да се подсећамо на борбу наших предака за слободу, а зарад садшњости и будућности.

Ова спомен плоча је још један симбол борбе за слободу, али и симбол заједничке борбе нашег и руског народа. У Другом свјетском рату са нама су се борили Руси, не само у завешним операцијама за ослобођење Југославије, него и у јединицама широм Југославије, па и у нашем Андријевичкоберанском батаљону.

Василиј Зајц је са групом совјетских војника заробљен на Источном фронту када су Хитлерове хорде јуришале ка Москви и Стаљинграду. Њемци су их водили са својим јединицама као радну снагу. Послије неуспјеха Њемачке у Петој офанзиви против Народноослободилачке војске Југославије 1943. године, Василиј Зајц је у групи од дванаест официра и војника успио побјећи. Дошли су у ове наше планине и ступили у Андријевичкоберански батаљон НОВЈ.

Руски официри и војници, прекаљени борци, дали су велики допринос успјесима Андријевичкоберанског батаљона. Августа 1943. године Василиј Зајц је смртно рањен на Симоновом Дољу, стотинак метара ваздушне линије од овог мјеста. Превио му је ране, својом кошуљом, Милета Вулевић, а на трањама Радомира Вулевића Мило Машовић и Мишо Гашић (избјеглица из Метохије) су га, преко Ситне Луке, одијели према Андријевици. Нијесу стигли до болнице, јер је Василије издахнуо на Мосту Бандовића, гдје је и сахрањен. Послије Другог свјетског рата, посмртни остаци су пренијети на Књажевац, гдје је сахрањен у заједничкој гробници, са Николајем Симјоновим и Иваном Ивановичем. Поред њих, у сандуцима, положене су стаклене боце са њиховим именима. Остали борци из ове групе, по ослобођењу Београда 20. октобра 1944. године, упућени су у Србију, да се придруже совјетским трупама.

Васојевићи славе Аранђеловдан, али су око 1650-те године, по православном обичају, за преславу узели светог Александра Невског – 12. септембар, јер су на тај дан побједили Турке у Лијевој Ријеци, који су исту спалили и хтјели да поробе Васојевиће. Интересантно је како су Васојевићи и тада знали за Александра Невског, који је спасио Русију од најезде Швеђана са сјевера, монгола са истока и тефтонских витезова са Запада. А тада је прискочио Папа, поглавар свете столице у Риму, у тој тешкој ситуацији по Русију и Александру Невском понудио помоћ, под условом да прихвати примат Папе. Невски није прихватио уцјену, а његови потомци су се борили за самосталност Русије дуго и упорно, тек се шесто кољено сина Александра Невског ослободило од Монгола и створило услове за напредак Русије. Рим ни данас не одустаје од намјерјере потчињавања православља и подржава евроатланску силу (Њемачку и САД) и НАТО у покушају поробљавања свијета.

Као председнику Удружења Васојевића неки су ми давали примједбе, а и данас то чине, предлажући да се не зовемо Васојевићи него Полимљани. Зашто? Када кажемо Васојевићи, зна се да смо потомци Немањића, а када смо од Немањића онда смо Срби – то желе да избришу, да заборавимо који смо и од којих смо.

Кратко је вријеме да о везама са Русијом шире говоримо, али је довољно да се подјетимо колико су у народу јаки осјећаји везаности са Русијом. Ту испред нас је извор хладне води и Раковачко врело које је вјековима носило поруке руском народу преко Требачке ријеке, Лима, Дрине, Саве и Дунава у Црно море. И данас, са овог мјеста освјежиће поруке и чврсте везе народа са Русијом.

"Млинови правде споро мељу, али мељу"! Истину не може избрисати ни најљући непријатељ. Нека је вјечна слава Василију Зајцу као и његовим друговима који су положили животе за нашу слободу.

Нека живи пријатељство нашег и руског народа, живјела Црна Гора, живјела Србија, живјела Русија.

Трешњево код Андријевице
4. јула 2016. године

Генерал-мајор у пензији
др Лука Кастратовић

Одавање поште братском борцу

НАШИ ПРЕЦИ

ВОЈВОДА ПЕТАР БОЈОВИЋ

О најмлађем од четворице српских војвода, Петру Бојовићу, сину Перише Бојовића поријеклом из горњевасојевићког села Лопате гдје су поникли Бојовићи, неоправдано, готово није ни писано. Трудом професора Божидара М. Јововића тек 2014. године светлост дана угледала је књига „Војвода Петар Бојовић између похвале и покуде“ у издању војног издавача Медија центра „Одбрана“. Књигом су јавности свеобухватно представљени живот, победе и страдања великог српског војводе.

„Најбољи начин да уништите један народ је да поричете и уништите његово разумевање сопствене историје“ – рекао је енглески књижевник Џорџ Орвел.
Чини се да је код Срба неразумевanje сопствене повести налик каквој клетви, која никако да буде обустављена, а историја опште прихваћена или раскована од неслоге и подела.

Оно што нам поведст нуди о великом али скоро заборављеном ратнику, ослободиоцу Београда, војводи Петру Бојовићу, на много начина осликава несрећну слику српских међусобица и подела.
Петар Бојовић је рођен у селу Мишевићи, а као дан рођења уписан је 16.7.1858. године. Отац Периша и мајка Раде, шаљу сина у Београд у којем 1875. завршава војну академију. Бојовић напредује, ка чину поручника, касније у генералштабног пуковника, а у генерала 1902. године.
Петрово учешће у I балканском рату, доводи га на место начелника штаба Прве Армије, а као војни стручњак, учествује у дипломатском мирењу са Турском, које се одиграло у Лондону 1913.
Међутим, избио је и II балкански рат, а Петар Бојовић као начелник штаба Прве армије демонстрира изузетну војну тактику што крунише победом на Брегалници.

У бици на Дрини 1914. године, Бојовић је рањен и замењује га три године старији Живојин Мишић. Следе драматични дани егзодуса читавог српског народа и државе, а херојство српске војске и команде и данас изазива поштовање свих савезничких па и непријатељских армија.

У јануару 1916., уместо оболелог војводе Путника, генерал Петар Бојовић преузима дужност начелника Штаба Врховне команде, а на овом положају, остаје до јуна 1918. године, кад је пркосан и одважан, дао оставку због неслагања са официрима Антанте око питања Солунског фронта.
Чини се да се Бојовић са задовољством вратио на дужност команданта Прве армије, која је, уосталом у изненадном и херојском походу прва разорила непријатељске линије одбране.
Српска војска је подељена у две армије, Прву под командом Петра Бојовића и другу на челу са Степом Степановићем, док је командант штаба био војвода Живојин Мишић. Бојовић је јуришао ка унутрашњости отаџбине, занемарујући савезничке опомене да успори напредовање.

Српска Врховна команда је 26. септембра Петра Бојовића произвела у чин војводе, али је овај већ започео бриљантну „Нишку операцију“. Војвода Бојовић је изненадним акцијама практично избацио Бугарску из рата, а непрекидним напредовањем је, на челу Дунавске дивизије, већ 1. новембра ослободио престони Београд.

Чувши вести са балканског бојишта, немачки цар Вилхелм II је бесно изговорио чувену реченицу: „62 хиљаде Срба је одлучило исход рата... Срамота“...
Војвода Петар Бојовић је после рата, место преминулог саборца, војводе и хероја Живојина Мишића, именован за начелника генералштаба, али се већ наредне 1922. повукао из активне службе.

Па ипак, како то у историји бива, легендарном војводи Бојовићу тек предстоји несхватљиво трагичан крај.

Војвода Бојовић се током II рата дистанцирао од окупационе силе пишући војне списе драгоцене за обуку војног кадра. Немци су мудро оставили остарелог војводу у миру кућног притвора, врачарске куће у Трнској улици под бројем 25.

Био је 19. јануар 1945. године када је преминуо недуго после ружног сусрета са ослободиоцима Београда у Другом светском рату. Радио Београд је у вестима јавио: „Поштовани слушаоци, данас је 20. јануар 1945. године. Јуче је у Београду умро војвода Петар Бојовић...Важно саопштење: свако ко покуша да дође на сахрану овог непријатеља наше народноослободилачке борбе биће ухапшен и кривично гоњен“. Тело 87 година старог, легендарног војводе, је таљигама пренесено и покопано на Новом гробљу, а грађани Београда због забране нису присуствовали сахрани најмлађег српског војводе, хероја Солунског фронта, ослободиоца Београда и војника из шест ратова.

Седамдесет година после смрти војводе Петра Бојовића, 15. септембра ове године председник Републике Србије, отворио у згради Председништва изложбу "Војвода Петар Бојовић - знамење славе и части", на којој је представљена збирка одликовања војводе Петра Бојовића, као и повеље о унапређењу у чинове. Изложба је плод сарадње Министарства одбране и Војске Србије и Генералног секретаријата председника Републике и један од покушаја да се грађанима врати деценијама скрајнуто сећање на славу и победе Српске војске у Првом светском рату. Овом пријему су присуствовали чланови Владе Србије, амбасадори, истакнуте личности, а присуствовао је и проф. др Милија Зечевић, почасни председник Удружења Васојевића, као и аутор овог текста.

Михајло Зоговић

Војвода Петар Бојовић

ВИДОВДАНСКЕ СВЕЧАНОСТИ У БЕРАНАМА

ДЕКЛАРАЦИЈА О ЗАШТИТИ ЋИРИЛИЦЕ

Ћирилицом се пише од времена Миросављевог Јеванђеља и Житија Светога Саве

Са Видовданских свечаности, с лијева на десно: Дарко Јововић, Миличко Трифуновић, Горан Киковић, Јелена Божовић, Миодраг Којић, генерал др Лука

На Видовданским свечаностима 27. и 28. јуна у Беранама је усвојена Видовданска декларација о заштити и његовању ћириличног писма коју су усвојиле чланице Српске народне одбране Васојевића и Лимске долине, коју чине Удружења ратних добровољаца 1912-1918 г., њихових потомака и поштовалаца регионална организација Беране, Удружења српских књижевника у отаџбини и расејању- Андријевица, "Глас Холмије" часописа за књижевност, историју и културу који излази на Српском језику и ћириличном писму "Глас Холмије" – Беране и Српско историјско-културно друштво "Никола Васојевић"- Беране.

Декларација гласи:

Сви европски народи доживљавају процват уједињавањем, носиоци друштвене моћи у Црној Гори, супротно прокламованим европским начелима, присилно раде на дијељењу и распарчавању српског духовног и језичког бића, свјесно тим чином слабе и потиру један од најстаријих језика и најсавршеније писмо у Европи. Имајући у виду стање у којем се налази и у које је доведена употреба ћирилице у свакодневној комуникацији на простору Црне Горе, **СРПСКА НАРОДНА ОДБРАНА ВАСОЈЕВИЋА И ЛИМСКЕ ДОЛИНЕ** (Коју чине Удружења ратних добровољаца 1912- 1918, њихових потомака и поштовалаца регионална организација Беране, Удружења српских књижевника у отаџбини и расејању-Андријевица, "Глас Холмије" часописа за књижевност, историју и културу који излази на Српском језику и ћириличном писму "Глас Холмије" – Беране и Српско историјско- културно друштво "Никола Васојевић"-Беране), доноси:

ДЕКЛАРАЦИЈУ О ЗАШТИТИ И ЊЕГОВАЊУ ЋИРИЛИЧНОГ ПИСМА

Ћирилицом се писало од времена Мирослављевог Јеванђеља и Житија Светога Саве, прве штампарије Црнојевића у којој се штампало ћириличним писмом, и Св. Петар Цетињски и Његош и Марко Миљанов и Стефан Митров Љубиша и краљ Никола сви писмени и учени људи нашега народа користили су се ћириличним писмом. Што значи да је ћирилично писмо и српски језик израз наше хиљадугодишње традиције.

И поред недаћа и невоља кроз које је пролазио наш народ, поробљавања, зулума и окупација разних освајача, културно деградираних режима, српски народ је кроз вјекове у својој колијевци чувао и његовао своју ћирилицу. Међутим, данашњи окупатор је глобална мисао фаворизовања свих девијација људског друштва (наркоманије, насиља, хомосексуализма и безбожничтва), па и борбе против традиционалних вриједности у које спада и наша ћирилица. Против ње се боре злоупотребом медија, избацивањем из уџбеника, службених докумената и опште комуникације приказујући је као ретроградну и анахрону.

Наш народ све више подлијеже тој сили и пропаганди, и у општој летаргији губи свој идентитет.

СНО се залаже за поштовање Устава ЦГ у којем пише да су писма ћирилица и латиница равноправни. Стога се залажемо за равноправност ћирилице, које је одувјек било темељни израз нашег језичког, културног и националног идентитета. Српским језиком и ћирилицом смо се препознавали и препознаваћемо се на културној мапи свијета.

СНО ће у случају настављања насиља над српским писмом и језиком у Црној Гори и асимилационих процеса, употребити сва, законом дозвољена средства. Стогапредлажемо да борбу за очување угрожене ћирилице треба водити у струци и науци, лингвистичким круговима, књижевности, у школама, јавним иступањима, акцијама и трибинама, у сваком нашем дому.

СНО ће сходно својим могућностима спровести активности у духу ове декларације, тако што ће организовати трибине, промоције и јавна обраћања. Упутићемо циркуларно писмо свим установама, фирмама, предузетницима и грађанима у којем ћемо се од њих тражити да чувају и његују своје ћирилично писмо.

Драга браћо и сестре, ћирилица је наше трајање и наша будућност, наше име и наше презиме. Чувајући ћирилицу чувамо дух предака и будућност потомака, будимо добри потомци како би сјутра били честити преци.

О теми "Српски језик и ћирилично писмо у Црној Гори данас" говорили су: **Миодраг Којић**, потпредседник Српског Удружења „Ћирилица“ – Београд, генерал др **Лука Кастратовић**, председник Удружења Васојевића – Београд, **Бранислав Оташевић**, председник Удружења српских књижевника у отаџбини и расејању - Андријевица, **Горан Киковић**, главни и одговорни уредник "Глас Холмије" часописа за књижевност, историју и културу који излази на српском језику и ћириличном писму – Беране, **Миличко Трифуновић**, председник Удружења ратних добровољаца 1912-1918, њихових потомака и поштовалаца регионална организација Беране, а своје стихове су казивали **Давид Лалић**, пјесник, **Дарко Јововић**, пјесник и новинар, **Милан Мане Цимбаљевић**, пјесник, **Вулко Шћекић**, пјесник.

Програм је водила **Јелена Божовић**, професорка српског језика, која је и прочитала декларацију. На крају програма је од председника жирија Горана Киковића уручена завичајна награда "Радомир П. Губеринић" генералу др Луки Кастратовићу, и именовани повјереници Српског Удружења "Ћирилица" за Беране **Горан Киковић**, за Андријевицу – **Давид Лалић** и за Плав – **Бранислав Оташевић**. Том приликом је **Миодраг Којић**, потпредседник Српског Удружења "Ћирилица" – Београд уручио повељу Горану Киковићу, главном и одговорном уреднику "Глас Холмије" – Беране за његовање српског језика и ћириличног писма.

Са најлепшим и жељама
за срећан Божић
и Нову годину
Христос се роди!

Александар Кашарина
Петар Филипов Александар

ПРОФ ДР. МИЛИЈА ЗЕЧЕВИЋ,

ВАЖНА КАРИКА У ЛАНЦУ

После 32 године рада, највећи успех Европског универзитета је успех његових студената, што је факултетима у оквиру универзитета обезбедило стабилну позицију на домаћем образовном простору и на мапи глобалне мреже високог образовања. С обзиром на то да је од оснивања брижљиво развијао међународну сарадњу и омогућавао студентима да једну годину проведу на студијама у иностранству, Европски универзитет је глобализацију у образовању дочекао потпуно спреман, истиче ректор проф. др Милија Зечевић. „Глобални систем образовања је све присутнији, не само у Америци и Европи, већ и у Азији и на осталим континентима, а форсирају га транснационалне и мултинационалне компаније, УН као и све институције везане за УН и Групу 20, коју чини двадесет најразвијенијих држава, чији се представници састају најмање једном годишње и одређују стратегију и будућност развоја светске привреде, економије и светског образовања. Све је присутније повезивање младих генерација и њихово такмичење на свим нивоима, на основу кога се рангирају универзитети у свету. Београдски универзитет је на светској ранг-листи на 300. месту, што је значајно за Србију, њене студенте и за привреду”, каже проф. Зечевић и додаје: „Глобални систем повезује и научнике, професоре и наставнике, али ипак је најважније повезивање студената у оквиру размене и у последње време све чешће стипендирања наших студената, највише од стране Јужне Кореје. Такође, повећано је интересовање студената из Азије за студирање у Београду, који све више постаје интернационални центар образовања.”

На који начин се глобализација у образовању одражава на Србију, и како видите место Европског универзитета у том процесу?

Балкан је у данашње доба све више под утицајем Турске, која својим агресивним маркетингом привлачи младе да студирају у Истанбулу, а такође жели да њени млади студирају у Србији. У многим случајевима образовање и наука су у служби политичког ширења и утицаја, а морали би бити изнад тога, у функцији прогреса држава и народа и у функцији мира. Европски универзитет види своју улогу управо у развоју државе и афирмацији мира и стога имамо пројекте „Глобални систем образовања“ и „Наука, образовање и дипломатија у функцији мира“. Важан аспект глобализације образовања је учење страних језика. У Београду се, између осталих, уче и арапски, турски, албански и многи други језици, а у њиховом финансирање дотичне државе уопште не учествују, што сматрам да је грешка. На студије се, о трошку државе, уписује све већи број студената, али без плана развоја. Финансирање се планира по студенту, а не по програму. Мислим да ће правац развоја образовања бити у смеру повезивања са привредом. Надам се да ће нови министар образовања, који је био директор школа повезаних са привредом, утицати да се реформа школства одвија у том смеру и да се што пре усвоје нови закони који ће регулисати ту област.

Ректор Европског универзитета, проф др, Милија Зечевић

Ректор Европског Универзитета

Проф. др Милија Зечевић дипломирао је математику на Природно-математичком факултету у Београду, а докторирао на Факултету организационих наука у Београду. Академик је Европске академије наука са седиштем у Бечу и Америчког биографског института, добитник титуле гранд доктора западне филозофије бизниса, Легије части за допринос човечанству и лична достигнућа од стране Уједињене културне конвенције и низа других међународних признања. Председник је Комисије УН за образовање на даљину и директор пројекта Глобалног образовања, Брисел. Аутор је преко 200 реферата који су објављени у иностраним и домаћим зборницима и аутор је 39 уибеника и књига из области менаџмента, интернационалног менаџмента, математике. Организовао је или учествовао на научним симпозијумима и скуповима у 58 држава света.

РЕКТОР ЕВРОПСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

ГЛОБАЛНОГ ОБРАЗОВАЊА

Доктори, доценти, ванредни и редовни професори универзитета

Добитници награде Енциклопедије Негош

Дипломирани менаџери европског бизниса и маркетинга

Сматрате ли да су сви универзитети у Србији на истом задатку?

У Србији постоји деветнаест универзитета и сви би они требало да буду у функцији привредног и сваког другог развоја. Посебно бих истакао Београдски универзитет, али то не значи да су и сви његови факултети најквалитетнији, као ни да су сви његови акредитовани студијски програми најпотребнији. Штетно је разбијање јединственог система образовања стриктним одвајањем државних и приватних универзитета јер су и приватни универзитети и те како потребни. Већина

ректора сматра да би требало да постоји јединствен систем универзитета са јединственим ректорским саветом. Европски универзитет је у протеклих тридесет година у преко педесет држава света држао симпозијуме и одржавао везе

са бројним универзитетима. Универзитет је ефикасан, ефективан и флексибилан, није гломазан и тром и далеко лакше може да сарађује са светом. На Европском универзитету се школује кадар дефицитаран не само за привреду већ и за управу и министарства. Стране фирме у Србији траже изузетно добар кадар, ми смо такав кадар већ обезбедили,

комбинованим студијама у Србији и у иностранству, и наши бивши студенти се сада налазе на кључним позицијама.

Факултет за европски бизнис и маркетинг је „факултет који се воли”. Због квалитета наставе он уписује мањи број студената, искључиво оне који имају предиспозиције за бизнис и маркетинг. Факултет за инжењерски и интернационални менаџмент је наставио традицију Факултета за интернационални менаџмент. На Универзитету сада постоје и високе струковне студије за хотелијерство, трговину и маркетинг. Академија уметности наставља са радом и ту морам истаћи изузетан и креативан рад режисера Љубише Ристића. Трудимо се да развијемо студијске програме који су потребни привреди, тржишту и култури и уметности.

На крају, реч-две о томе како видите будућност Европског универзитета?

Европски универзитет се може похвалити веома високим нивоом сарадње са партнерима из Беча, Париза, Лондона, са бизнис школама из Швајцарске... Иако нема већих конфронтација између приватних и државних универзитета око избора руководиоца пројеката које финансира ресорно министарство, по инерцији, приватни универзитети имају мале шансе да учествују у њима. Зато настављамо са међународним пројектима у вези са развојем менаџмента, маркетинга и бизниса централне и југоисточне Европе. Једном годишње одржавамо симпозијум тим поводом, а сада припремамо симпозијум „Интеграција подунавско-црноморских држава“ који би требало да се одржи у Будимпешти до краја пролећа наредне године. У свим пројектима акценат је на Србији, Црној Гори, Републици Српској и Русији, јер сматрам да би словенске земље требало да добију бољи статус у оквиру Европе и интеграционих процеса. Такође наглашавам значај повезивања мањих држава, јер само тако оне могу да буду конкуренти већим и развијеним државама, а све у функцији развоја младих генерација, њиховог просперитета, па самим тим и будућности њихових држава.

Европски универзитет позива своје сараднике и чланове Научног савета, преко сто доктора наука, да наставимо сарадњу на развоју образовања у Србији и ван ње.

Текст преузет из часописа “НИН” (22.09.2016.)

НАШИ САВРЕМЕНИЦИ

МИЛИСАВ - МИЋО РУДАНОВИЋ

Милисав Мићо Рудановић

МИЛИСАВ РУДАНОВИЋ, рођен 27.07.1940. године, у Веничкој код Берана. Гимназију завршио у Беранама, а потом уписао Правни факултет у Београду. По завршеном факултету 1963. године, одслужења војног рока и положеном правосудном испиту, у 26. години, биран је за судију у Општинском суду у Беранама. На основу показане стручности и броја свршених предмета неубичајено млад биран је за судију Окружног суда.

Иако је пресудио већи број предмета, ниједна судска Одлука није укидана.

Будући да је проф. др. Петар Стојановић, као адвокат заступао у више судских предмета предложио је да као истакнути стручњак из праксе, буде промовисан у доцента што је тадашња регулатива то омогућавала. Прихватио сам са задовољством. Међутим, највећи руководиоци СК-а сматрали су да сам потребнији да се вратим за Секретара Комитета из Бијелог Поља у Беране, обећавајући да ће они по истеку године вратити ме на факултет. Међутим, и послије тога су оцијенили потребу даљег опстанка на функцији секретара.

У мандату секретара Комитета провео сам око 6 (шест) година. Печат том периоду обиљежила су два сложена политичка догађаја која су имплицирала бројне импликације и које су у битном детерминисали политичку ситуацију у Беранама и моје позиционирање у будућем раду, а то су: полемика Михаила Лалића и Ђока Пајковића, о ђеловању партијских организацију НОБЕ-у на подручју Берана и Андријевице, те која је партијска организација била доследнија линији КПЈ-у, као и да ли се краљско – требачки – секуларски батаљон без сагласности предао 1943. године.

Други случај био је оптужба Лада Малишића, да је већина руководица у државном партијском руководству Црне Горе, колаборирала са окупатором током НБ-а.

Ноторне су чињенице и Лалић и Пајковић биле су познате и афирмисане личности, на простору ондашње Југославије. Малишић је био носилац партизанске споменице 1941. Син народног Трибуна и револуционара, Панта Малишића чије име носи Гимназија у Беранама. Уз то његова мајка се обраћала Кабинету председника ради заштите Ладове активности.

У контексту са овим чињеницама Председник државе Тито је иницирао да се оба ова случаја партијски размотре, прикупе релевантне чињенице и санирају последице. Цијеним да је руководство СК ЦГ због деликатности и могућих консеквенци нашли соломоново рјешење да оба случаја испитује и разматра партијска организација у Беранама и предложи мјере.

У случају Малишић био је експлицитан притисак да се због тешких оптужби ова активност квалификује као непријатељска ђелатност и кривично процесуира и да Комитет својим закључком предложи одређивање притвора.

У припреми ангажовања на овом плану вођена је прелимирана расправа у Комитету и остварено је задовољавајуће јединство. Основна мисао која је имала снагу идеје водиле била је, да се свестрано, објективно и принципјелно утврде чињенице у случају Лалић и Пајковић, без преферирања било ког од њих. Притисак је био да се подржи Пајковић као компетентнији свједок и да се да оћена да Лалић није подобан за овакву полемику. Будући свјесни ауторитета оба актера и да би се сачувао њихов политички дигнитет и интегритет, послије дужег временског разматрања и свестраних анализа на комитету оцијењено да је најрационалније и најћелишодније да се предложи као основна мјера прекид сваке даље полемике, што се показало најрационалнијом мјером.

За Малишића је тражено да се у складу са друштвеном опасношћу његове опасности Комитет донесе закључак да се кривично процесуира и одреди притвор. Будући да је Секретар Комитета претходно радио као судија Окружног суда, овај предлог није прихваћен, због тога што су кривичне радње предузимане у Београду и да су мјесно надлежни правосудни органи Београда, што је такође прихваћено.

Овакви ставови и оћене Комитета опстали су поред осталог захваљујући подршци председника Црне Горе Вељка Милатовића и Данила Лекића –Шпанца.

Укупна активност Комитета оцијењена је као успјешна, посебно на плану чувања политичког ауторитета и интегритета актера и да су предложене мјере биле рационалне и ћелишодне.

У контексту са овим поједини моћници из Берана, у извјесном смислу имали су превалентну идеју да губе контролу над партијском организацијом и истрајавали су на томе да Секретар Комитета напусти функцију и да се не тражи политичка одговорност, напротив да добије адекватан кадровски распоред, једино је испоштовано за избор члана уставне комисије. Упркос бројним расправама на комитету нијесу успјеле да разријеше секретара. Једина опција преостала им је да председник Општине поднесе оставку, што је и учинио оптужујући комитет да не може да сарађује и да је узурпирао самоуправна права.

Пензионисан је као секретар Министарства поморства и саобраћаја. Живи као пензионер са супругом Радом Рудановић, др. мед. наука и са ћецом које имају своје породице, двије ћерке љекари супспецијалисти и син дип. ецц један од руководиоца Црногорске комерцијалне банке АД Подгорица.

НАШИ САВРЕМЕНИЦИ

МИХАИЛО ЗОГОВИЋ

Михаило Зоговић

Рођен сам 17.01.1976. године у Мурини крај Берана. Основну школу завршио сам у Мурини и за успех добио Лучу. После завршетка школовања усмерен саветима родитеља, просветних радника, мајке Савке и оца Марка уписујем Војну гимназију у Београду коју завршавам са одличним успехом. Дипломирао сам на Војнотехничкој академији - Одсек логистике у Београду 1999. године са просечном оценом 8.62 и стекао звање официр - дипломирани економиста.

Од 2001. до 2006. године радио сам у Војној академији у Београду као начелник кадетске класе. Научно-наставно веће Војне академије изабрало ме је 2005. године у звање асистент-приправник из предмета Маркетинг - Катедра економских наука Војне академије. У периоду од 2001. до 2008. године, на Војној академији изводио сам наставу из предмета: Маркетинг, Организација предузећа и Међународно војно право и прописи.

Од 2006. до 2010. године обављао сам дужност помоћника директора Фонда за социјално осигурање војних осигураника Министарства одбране. Од 2010. године радим у Управи за односе са јавношћу Министарства одбране где сам у периоду од 2010. до јуна 2012. године обављао дужност Руководиоца групе за маркетинг и издаваштво, а од јуна 2012. године до јула 2014. године обављао сам дужност начелника Одељења за анализу медија, маркетинг и издаваштво.

Почев од јула 2014. године обављам дужност начелника Одељења за информисање и интернет уједно заменик начелника Управе за односе са јавношћу МО. У Управи за односе са јавношћу водио сам маркетиншке кампање „Буди професионалац“ од креирања, дизајнирања, израде промотивних спотова и осталог промотивног материјала до реализације тих кампања. Такође, руководио сам организацијом великог броја промотивних и културних догађаја, као и конципирањем новог модела издавачке делатности у МО и ВС.

Активно сам учествовао у писању нормативне регулативне којом су уређени односи са јавношћу и издавачка делатност у МО и ВС. Учествовао сам у организацији медијског праћења и протокола више државних догађаја на највишем нивоу, од којих истичем: Посету председника Руске Федерације Србији, Војну параду „Корак победника“, Самит Кине и земаља Централне и југоисточне Европе, Прославу двеста година Таковког устанка, Промоције најмлађих официра ВС, Самита ОЕБС-а у Београду. Поводом успешне организације Војне параде 2014. године у Београду додељена ми је војна споменица „Београд 2014“, као и Војна споменица за обележавање јубиларних годишњица Војске Србије.

Завршио сам последипломске студије-смер маркетинг на Економском Факултету у Београду са просечном оценом 9,37. Магистарски рад одбранио сам на Економском факултету у Београду дана 12.05.2008. године. Дана 01.11.2012. године успешно сам одбранио докторску дисертацију на Универзитету Привредна академија у Новом Саду. Сенат Универзитета одбране изабрао ме је у априлу 2015. године у научно звање - Доцент за ужу научну област Економска теорија и политика.

Председник Републике Србије ме је указом од 06.11.2015. године одликовао Медаљом за заслуге. На Дан Војске Србије 23. априла 2016. године унапређен сам у чин пуковника.

Стручна усавршавања:

Дидактичко-методички курс за наставнике-почетнике високих војних школа у Војној академији, 2002. године, у трајању од 3 месеца.

Успешно завршен курс "Јавне набавке" у организацији Владе Републике Србије, 2003. године, у трајању од 2 месеца

Сертификат са семинара Инвестициони и добровољни пензиони фондови, у организацији ГАЗ - Београд 2007. године.

Експертски разговори и стучна посета служби за односе са јавношћу НАТО у Бриселу, 2012. година.

Експертски разговори у оквиру службених посета са представницима служби за односе са јавношћу Немачке, Аустрије, Италије, Словеније, Босне и Херцеговине, Бугарске, Чешке, Хрватске и других земаља.

Семинар Министарство одбране и Војска Србије и нови медији, Андреље, 2014. године

Семинар Улога медија у мировним операцијама, Зрењанин, 2015. године

Курс Кризно комуницирање - медија тренери Владе Велике Британије, Златибор 2015. године

Успешно завршено усавршавање „НАТО стратегије односа са јавношћу“ у НАТО школи, Оберамергау, Немачка, 2015. године.

Успешно завршено усавршавање „Планирање и реализација PR операција НАТО“ у НАТО школи, Оберамергау, Немачка, 2016. године.

Успешно завршено усавршавање „Кризни менаџмент“ у организацији OSCE, Београд 2016.

Присуство на више домаћих и међународних семинара.

До сада сам објавио следеће научне радове:

1. Концепт тоталног управљања квалитетом у великим системима, симпозијум ОТЕХ (Одбрамбене технологије у функцији мира), Београд 2005, године,
 2. Маркетинг у менаџменту одбране, Војно дело, број 4/2005,
 3. Могућност унапређења менаџмента одбране у сегменту набавки прехранбених производа, Symorg, Златибор 2006,
 4. Концепт тоталног управљања квалитетом са посебним освртом на Војску Србије, Војно дело, број 3/2007,
 5. Factors of macro environment and tourism, International Conference Business and globalization, Faculty of Economics of Prilep, Ohrid, Macedonia, October 19-20, 2007.
 6. The most important trends on tourist market, International Conference Business and globalization, Faculty of Economics of Prilep, Ohrid, Macedonia, October 19-20, 2007.
 7. Електронске јавне набавке, Symorg, 2008, Београд
- Маркетинг информациони систем у процесу набавки за војне потребе Војно дело, број 4/2008

An agricultural land value assessment model, Економика пољопривреде, Vol. LX, N 2, 2013, Београд.

Кризно комуницирање и управљање ризиком на друштвеним мрежама, Научно-стручни скуп са међународним учешћем „Супростављање савременим облицима криминалитета-анализа стања, европски стандарди и мере за унапређење“ Криминалистичко-полицијска академија, 26-29. мај 2015. године, Тара.

Односи са јавношћу у функцији система безбедности као битног чиниоца политичког система, Војно дело, број 5/2015.

Концептуализација одбране и безбедности као битног чиниоца политичког система, Научно-стручни скуп са међународним учешћем „Европске интергарције: правда, слобода и безбедност“, Криминалистичко-полицијска академија, 24-26. мај 2016. године, Тара.

Ожењен сам и имам двоје деце, сина Марка и ћерку Анастасију.

У ЦЕЦУНИМА КОД АНДРИЈЕВИЦЕ

ОТКРИВЕНО СПОМЕН ОБИЉЕЖЈЕ У СЛАВУ КАРАЂОРЂЕВИХ УСТАНИКА

АНДРИЈЕВИЦА – У оквиру манифестација “Дани сјећања на српске јунаке и добровољце”, коју је организовало Удружења ратних добровољаца 1912 -1918., њихових потомака и поштовалаца, у селу Цецуни код Андријевице откривено је спомен обиљежје посвећеном Карађорђевим устаницима, који су се, након величанствене побједе над турском војском на Суводолу 27. марта 1809. године, улогорили на узвишењу Превија гдје су развили српске барјаке и подигли шанчеве. Скуп је благословио андријевички парох, протојереј **Боро Врховац**, који је, освештавајући споменик, казао да свето здање Карађорђевим јунацима подигнуто у порти цецунске цркве, треба да буде путоказ како и куда треба да иде народ са ових простора.

У име домаћина присутне је поздравио пјесник **Давид Лалић**, подсећајући да су на простору Васојевића поникли бројни јунаци и прваци чије су руке увијек биле широко раширене за српску браћу која је хрлила да допринос ослобађању ових простора од бројних завојевача. Он се, уједно, захвалио свим добротворима који су дали допринос приликом подизања поменутог обиљежја, које је, како је казао, засијало пуним сјајем испод комских висина.

-Кад нас је све мање на овим просторима, ево дочекасмо и овај дан кад смо богатији за једно умјетничко обиљежје и ново надахнуће лику и дјелу ненадмашног Војда Карађорђа и његових устаника. На овај начин је уљепшано цецунско епско поље славе и приближено Комовима и Богу. Ово је овјера Карађорђевог бесмртности и порука покољењима да чувају вриједности без којих се не може напријед – казао је Лалић.

Сећање на поход Карађорђевог војског до Васојевића

Спомен обиљежје открио је **Бранко Савић**, предсједник Регионалног одбора Удружења ратних добровољаца 1912-1918. година, њихових потомака и поштовалаца из војвођанског мјеста Војвода Степа, рекавши да овај чин указује да славни Карађорђе подједнако припада и Србији и Црној Гори.

- Посебно сам почаствован што ми је указана част да откријем ову спомен плочу, тим прије јер ја долазим из једног малог мјеста на сјеверу Баната којег су утемељили српски јунаци и добровољци који су се налазили у саставу Друге армије, којом је командовао прослављени војсковођа војвода Степа Степановић. Моја радост је тим већа јер и ово обиљежје ставља до знања да не постоји никаква сила која може покидати нераскидиве везе Србије и Црне Горе - нагласио је Савић.

У име андријевичког Удружења ратних добровољаца 1912 -1918., њихових потомака и поштовалаца, пригодну бесједу одржао је

Микан Перовић рекавши да Карађорђеви шанчеви изнад села Бојовиће, Ђулиће и Цецуни, скривени у срцу васојевићких гора, и данас сјаје историјским сјајем и величином храбрих војника који су узидали своје кости у слободу коју уживамо.

- Карађорђеви шанчеви на Превији указују да је народ Васојевића увијек радо примао и прихватао своју српску браћу, знајући да су им то искрени добротвори и најсветији госте на овом свијету. Зато смо одлучили да подигнемо ово спомен обиљежје како би од заборава сачували тај славни догођај који се збио прије више од 200 година. Урадили смо то како би, између осталог, ставили до знања да нас још увијек има и да смо јачи од твораца мрачних идеологија који желе да затру све што је српско и људско на овим просторима..... Једна је од ствари које је нагласио Перовић.

У свом надахнутом обраћању предсједник Удружења српских писаца у отаџбини и расејању **Бранислав Оташевић** је нагласио да ће спомен обиљежје у Цецуни трајно подсећати на великог српског сина Васојевића.

- Срби су овдје своји на своме. Овдје су се увијек рађали Срби, људи и јунаци од Немањића до данашњих дана. Нажалост, било је и оних других, али знатно мање, који су се издајом хвалили. Но, њих је суд историје сврстао у тамнице, тамо гдје им је и мјесто, као што ће и данашње издајнике смјестити на срамним историјским страницама. Зато схватимо да је ово српска земља, да је овдје славни Војд и гост и домаћин и да у овим тешким временима немамо право на издају. А ко се стиди српског имена и знамења није му мјесто на Светим водама Лима - поручио је Оташевић.

У програму су учествовали пјесници **Миладин Јоксимовић**, **Дарко Јововић** и **Мишо Кубуровић**, гуслар **Слободан Фемић**, док се на крају, у име домаћина, захвалио **Голуб Нововић Д.Јововић**

Подршка из Београда

На свечаности у Цецуни говорио је и предсједник СО Беране **Горан Киковић** и почасни предсједник беранског Удружења ратних добровољаца 1912 -1918., њихових потомака и поштовалаца. Он је, осврћући се на историјске прилике које су претходиле подизању Карађорђевих шанчева на Превији, прочитао телеграм честитки који је поводом подизања споменика у Цецуни упутио генерал **Лука Кастратовић**, предсједник Удружења Васојевића из Београда.

- Честитам Вам подизање спомен обиљежја Карађорђевим устаницима и шанчевима, у жељи да, као и до сада, успјешно истрајавате у његовању и развијању слободарских идеја и револуционарних традиција српског народа Васојевића, Србије и Црне Горе. Ово спомен обиљежје подсећа на српску револуцију из 1804. године и треба да буде подстрек данашњим и будућим генерацијама да без братске слоге, јединства и слободе нама напретка и опстанка- пренио је Киковић поруке које је упутио генерал Кастратовић.

Васојевићи не заборављају

IN MEMORIAM

ПРОФ. ДР СЛОБОДАН ТОМОВИЋ

Двадесет петог августа 2016. године се Господу упокојио проф. др Слободан Томовић, бивши министар вјера у Влади Републике Црне Горе. Архиепископ цетињски Митрополит црногорско-приморски господин Амфилохије 26. августа је тим поводом у Цетињском манастиру, уз саслужење манастирске братије служио помен. Слободан Томовић рођен је у Матешеву, код Колашина 1929. године.

Основну школу учио је у Матешеву, а гимназију у Колашину, Беранама и Никшићу. Дипломирао је на Филозофском факултету у Београду, група Чиста филозофија. Студирао је и богословију. Докторску дисертацију одбранио је на Београдском универзитету темом Његошева филозофија 1973. године.

Више пута прекидао је редовно школовање због ратних прилика и послеријатног хапшења. Послије Другог светског рата хапшен је више пута и осуђиван од стране војних, редовних и дисциплинских судова на одговарајуће временске казне, односно искључење са универзитета.

Кажњаван је због својих антикомунистичких схватања и залагања за вишепартијску парламентарну демократију.

Радни вијек започео је као професор филозофске групе предмета у пећкој Гимназији 1957. године, а наставио у Смедеревској Паланци, Беранама и Подгорици.

У звање редовног професора универзитета изабран је 1979. године.

Поред наставе на факултету, од 1977. до 1992. године научни је уредник 8 (за све области) Енциклопедије Југославије за Црну Гору.

Од 1982. до 1991. г. хонорарно предаје на постдипломским студијама у Дубровнику.

Од марта 1993. до 2000. године министар је вјера у влади Републике Црне Горе.

Никада није припадао Комунистичкој партији, односно Савезу комуниста Југославије. Послије увођења вишепартијског система није судјеловао у политичком животу странака.

Учествовао је на многим научним конгресима и скуповима у земљи и у иностранству.

Уз неколико десетина објављених књига написао је око 800 посебних студија, текстова, предговора и слично који су у различитим листовима и часописима објављени.

IN MEMORIAM

МИЛАН ВЕШОВИЋ (1938-2016)

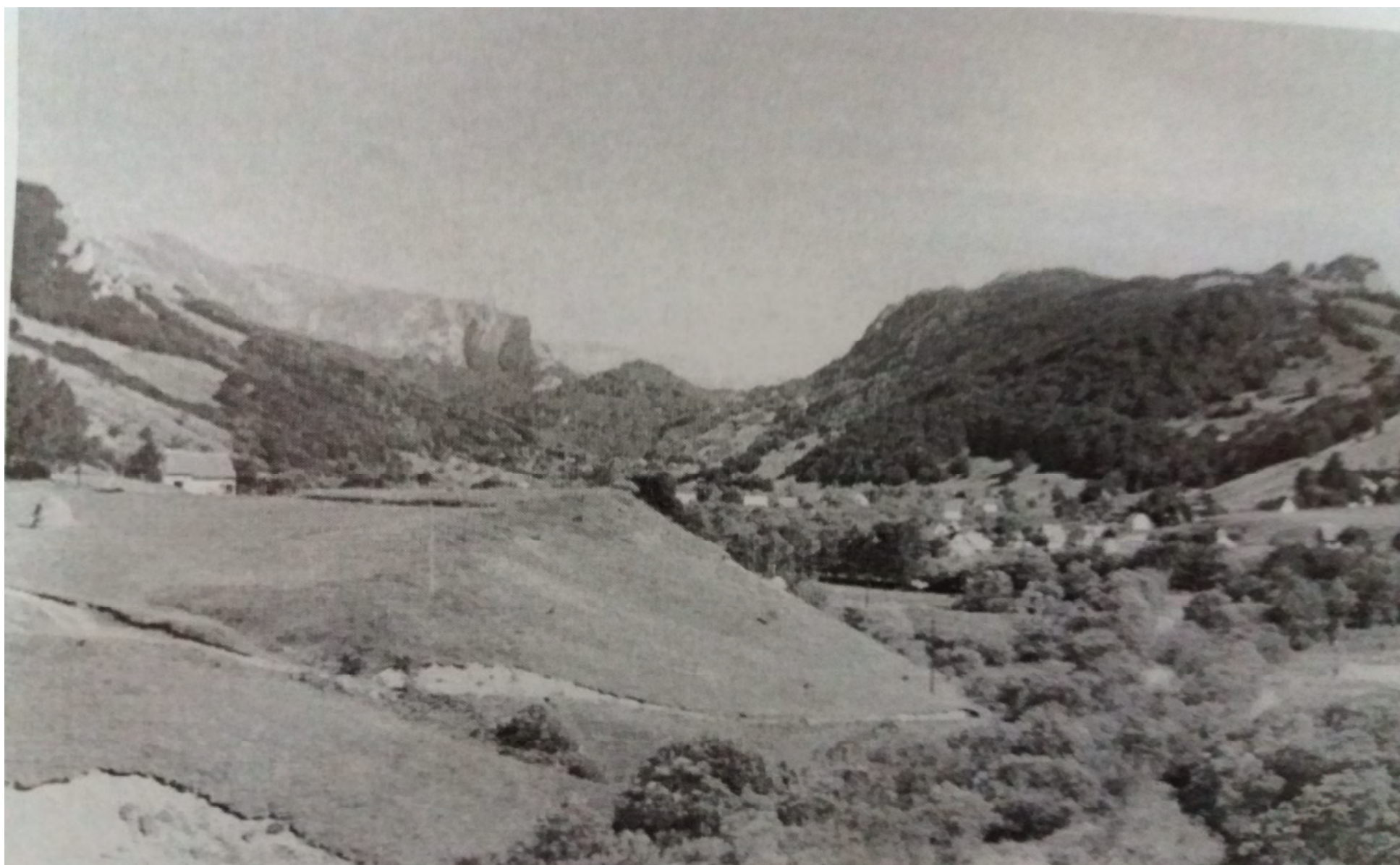
ПРЕДСЈЕДНИК УДРУЖЕЊА ВАСОЈЕВИЋА У ДВА МАНДАТА

Рођен је 14. новембра 1938. године у Беруши (Лијева Ријека), општина Подгорица. Основну школу и нижу реалну гимназију је завршио у Лијевој Ријеци, а Вишу реалну гимназију у Титограду 1957. године. На Правном факултету Универзитета у Београду дипломирао је 1961. г. Радио је у органима управе Општине Титоград, као референт и начелник службе, а затим у предузећу за дистрибуцију електричне енергије СРЦГ, као руководилац опште и правне службе. Од 1973. године радио је у Уставном суду Црне Горе, као савјетник, секретар и судија Уставног суда. Почетком 1993. године изабран је за судију Савезног уставног суда и ту дужност обављао до смрти.

Био је члан више удружења, за правну науку и праксу и носилац одликовања и признања. Објавио велики број радова из области права. Интензивно је радио на упоредном изучавању слобода и права грађана код нас и у свијету. Објавио је Збирку докумената о људским правима и слободама 1998. године. То је његов најопсежнији рад. За собом је оставио жену и двоје дјеце: кћерку Александру, професорку српског језика и сина Александра, дипломираног правника.

До смрти живео је у Београду.

Завичај Милана Вешовића на подручју Лијеве Ријеке

У СПОМЕН ВЛАЈКУ ЋУЛАФИЋУ

СВОЈИМ ДЕЛОМ ЗАДУЖИО ЈЕ ВАСОЈЕВИЋЕ И ЦРНУ ГОРУ

Владика Јоаникије: Био је човјек какав се само може пожељети за пријатеља и саговорника

Влајко Ћулафић

Поводом смрти познатог и угледног књижевника и новинара **Влајка Ћулафића** у сали СО Беране, у организацији Општине Беране, Удружења књижевника Црне Горе и Удружења новинара Србије и Црне Горе одржана је, 6. маја 2016. комеморативна сједница, коју је отворио председник СО Беране **Горан Киковић**.

Подсећајући на његов животни и стваралачки пут председник општине Беране **Драгослав Шћекић** је казао да је Ћулафић у протеклих тридесетак година, остварио запажене резултате на пољу књижевног, новинарског, духовног и свеукупног културног стваралаштва. Он је нагласио да је одласком Влајка Ћулафића Беране остало без великог и драгог човјека, књижевног и новинарског соја.

У име Удружења књижевника Црне Горе и Удружења новинара Србије и Црне Горе од Ћулафића се опростио књижевник и новинар **Дарко Јововић**, надахнуто и са пуно емоција, рекавши:

"Кад човјек, попут Влајка Ћулафића, испуни овоземаљско трајање тако узвишеном, часном, људском и интелектуалном творевином о таквим величинама је, можда, и сувишно трошити ријечи, јер о њема најбоље говоре њихова дјела. Из наших редова отргао се неко ко је иза себе оставио животну и радну биографију вриједну посебне пажње и поштовања. Тај јучерашњи освит Влајко је дочекао баш онако како га је и наслутио у својој последњој књизи "Кад Свијетом промијеним" у којој је, на њему својствен и духовит начин, сликао нашу суморну стварност и остављао опоруку за нараштаје, знајући да љепиу смрти не може наћи од оне коју је у пјесму уткао.

Ту последњу књигу, у форми каква јесте, писао је јер су га на то обавезали унутрашњи глас и пјесничка видовитост, у жељи да се, на тако необичан начин, опрости од породице, пријатеља, завичаја и стави до знања да смо сви пролазни на овом свијету, поручујући: "Не бојим се смрти него зла живота", што и одсликава његову борбу праведника. Тако је овјерио предсказање споствене смрти коју је у последње вријеме носио са собом, не као терет, већ као подстицај да каже што више о нашим усудима разапетим између доброта и зла.

И поред тога што је био духовна и људска громада Влајка Ћулафића је цијелог живота пратила скромност, што је својствено

само великим људима. За физичко трајање требало му је тако мало. Влајкова жеља да сачува трајне вриједности Васојевића била је јача од колективног заорава. Знајући да господар земље и неба све види, стиховима се молио за наше спасење. Боловао је као што болују шуме Зелетина и борови изнад његових родних Луга, као јецај косовске браће наслоњен на свете камене плоче. Суочен са нашим нестајањима, тражио је излаз и будио наду, привијајући грумен завичајне земље на своје груди као нешто најсветије.

Скоро да не памте ови простори човјека са толико интелектуалне и стваралачке енергије која је сваког трена извирала из Влајковог животног замаха и његовог немирног, боемског и изоштреног духа, пред којим смо сви ми, уз оправдано дивљење, често, остајали без текста. Влајко је својим дјелом задужио и Васојевиће и Црну Гору.

На сахрани ожалошћеној породици, родбини и бројним присутним пријатељима Влајка Ћулафића обратио се Његово Преосвештенство Епископ будимљанско-никшићки г. **Јоаникије**, истичући да је био онај човјек какав се може пожељети за пријатеља, саговорника, сарадника, увијек спреман да притекне у помоћ, да дода снаге. *"Он је један од ријетких обновитеља Епархије будимљанско-никшићке. Као дугогодишњи уредник "Свевића" наставио је дјело покојног Драгише Маџгаља, а наставио га је братски и људски, призивајући и сазивајући у сабориште "Свевића" српске писце и мудре главе, али не само то, јер Влајко се није само бавио писањем, мада је ту постигао највећи домет, он је био и председник Црквене општине беранске и у последње вријеме председник Одбора за изградњу храма Светог Стефана Немање у Беранама. Дао је велики допринос да се достојно прослави велики јубилеј манастира Ђурђеви Ступови – осамсто година од његовог настанка; сачинио је Споменуцу, био са нама заједно организатор великог научног скупа и приређивач Зборника научних радова о Ђурђевим Ступовима и много чега другог, али оно што је најважније у свему томе Влајко је био поуздан, сигуран, човјек са којим се вредјело савјетовати и када никога другог нема знате да имате чврсти ослонац Влајка Ћулафића".*

Влајко Ћулафић је рођен је 1957. године у Лугама код Андријевице. Дипломирао је на Филолошком факултету (група за општу књижевност са теоријом књижевности) у Београду. Објавио је пјесничке књиге: "Проклетије", "О, Јове", "Реци", "Узглавница", "Доба без Јеванђеља", "Утва златокрила", "Небеска тапија", "Жртвено умиљеније", "Ви чините оно што знате, но не знате што чините", "Кад свијетом промијеним", као и збирке афоризама "Зечји трн" и "Пилотина", те књигу сатире "Карадаглија".

Добитник је награда: "Бошко Пушоњић" Удружења новинара Црне Горе за најбољу репортажу, "Вуко Безаревић" за најбољу сатиричну причу, "Видовданске повеље", "Радован Зоговић" за пјесничко дјело и награду Општине Беране "21. Јул". Епископ будимљанско-никшићки Г. Јоаникије одликовао га је Златном медаљом Светог Георгија првог степена.

Поезија Влајка Ћулафића заступљена је у бројним антологијама и зборницима српске позије и афоризама. У току свог дугогодишњег новинарског рада објавио је велики број текстова, био један од оснивача и дугогодишњи директор беранског Информативног центра, у чијем саставу су били лист "Слобода", Радио Беране и часопис "Токови". Влајко Ћулафић је био и сарадник часописа "Глас Холмије". На Српском православном гробљу у Беранама, у четвртак 6. маја 2016, сахрањени су земни остаци Влајка Ћулафића, дугогодишњег председника Црквене општине Беране, председника Одбора за изградњу храма Светог Симеона Мироточивог у Беранама и главног уредника часописа "Свевиће", гласила Епархије будимљанско-никшићке.

Прилог припремио **Горан Киковић**

ТРАГАЊЕ ЗА КОРЕНИМА

ДРАМАТИЧНА ХРОНИКА БРАТСТВА РУДАНОВИЋА

Како је настало и растурано једно племе

Братство Рудановића настало је одвајањем од племена Ивановића, који су се доселили из матице Лијеве Ријеке. Када су прешли преко Трешњевица, населили су се у подкомовско село Сјеножета, у подножју планине Лисе. У то вријеме, Ивановићи из Сјеножета су сматрани за једно од најорганизованијих братстава. На челу братства постојало је вијеће, које су чинили искусни, мудри и угледни братственици. Пратили су редовно и ревностно све што се дешава у братству и рјешавали сва спорна питања. Усредсредили су се, посебно, на збивања у граничним подручјима под турском влашћу гђе је живјело православно живље, али и на збивања на тлу слободне Црне Горе.

Послије Белинског конгреса турске власти су поштриле режим, нарочито у пограничном појасу, што је утицало на јењавање отпора, па и деморализације. Из појединих братстава прелазили чак и у ислам. Вијеће батственика из Сјеножета процијенило је да треба окуражити људе у пружању отпора турским властима, па је, у ту мисију, послат Јоко Ивановић – Рудан, с братом и три сина. Ову породицу су оличавали изузетна храброст, постојаност и горштакча одважност. Особеног изгледа, атлетске грађе, с бујом косом, коју су мјештани називали „руда роса“. Тако је настао њихов надимак Рудан. Као велики патриота, храбар и угледан, Јоко је прихватио предлог братственичког вијећа и одселио се, с братом и синовима, крајем деветанестог вијека, у – Виницку. Одлучили су да се турским властима, како не би изазивали њихово осветничко подозрење према Ивановићима, тамо пријаве као – Рудановићи.

Горштаци, одрасли на планинама Кому, Љубану и Лиси, плаховите нарави, улазили су, штитећи породице, у честе сукобе са низама, који су шиканирали њихове жене и ђецу. Ти чести конфликти са низама изазивали су неспокојство и незадовољство код тамошњег православног живља које се окренуло – против Рудановића. Они су потражили заштиту од најбројнијег братства Зечевића. Склопили су кумства са Зечевићима и показали да слиједе васојевићког и црногорског великана Мојсију Зечевића, посебно кад се радило о позиционирању Васојевића у саставу Црне Горе. У таквој политичкој оријентацији, Рудановићи су имали снажну подршку из своје матице, братства Ивановића. Ту њихову политичку активност открили су низама, појачавајући терор, који је кулминирао насртајем турских војника на ђевојку изутене љепоте и привлачности, Милену. Нудили су јој одлазак у Истанбул и живот на двору и раскоши. У страху од низама, патриотски васпитана и везана за породицу, пожалила се браћи да не сме више да чува стоку. Њена браћа, Миро и Бориша, два одважна момка, која су снагом предњачила међу вршњацима, рекла су да ће је лично чувати. И кад су низамаједном приликом насрнули на њихову сестру, браћа су прискочила, претукла и разоружала војнике.

Турске власти су кренуле у потеру. Наредиле су да сви млади људи дођу код карауле како би открили изворице напада на низаме. Миро и Бориша су одлучили, како би спасли главу, да одатле бјеже. Хитро су онеспособили нарожане стражаре и скочили у набујали Лим. Иако под палбом, снажни момци и вични пливачи, помогли су се друге обале и нестали у врбаку. Од тог тренутка изгубио им се сваки траг. Причало се, и поверовало, да нису преживели.

Турске власти су појачале терор према православном живљу, а посебно, осветнички, према Рудановићима, којих је, крајем деветнаестог и почетком двадесетог вијека, овђе било петаестак породица. Под суровим притиском, Рудановићи су били принуђени да, без икаквих средстава за живот, напуштају своја породична огњишта. Из страха и предострожности, мењали су презимена.

Већина је преузела презиме Дабетић. У турском погрому, и одлучи да се затре сваки траг братства Рудановићи, учествовали су и неки мјештани, узурпирајући њихова имања и имовину. Чинили су то уз и изговор, да је ријеч о деосељеницима према којима немају никакве обавезе. У тој атмосфери настала је и фама о „језуитском слопу“ Рудановића, па нико од избјеглих није смио да се врати у Виницку.

Директан предак аутора овог текста, задржао је, упркос свему, презиме Рудановић. Породица је, кратко, склањајући се у у сусједно село Тречу, узела презиме Фустаковић, али се потом вратила свом ранијем презимену Рудановић. Судбина је хтјела да су три генерације ове породице имале само по једног сина, све до оца аутора овог текста. До свих ових сазнања дошли смо захваљујући казивањима савременика браће Мира и Борише, која су пренета њиховим потомцима: Баца, Стефана, Мираша и Радуна Ивановића, Милоша и Јована Теранића, Нова и Мирка Дабетића, Радоша и Радомира Рудановића.

С обзиром на ове драматичне догађаје, било би нормално да у текстовима о Васојевићима нешто од тога буде забиљежено. Прегледали смо бројне публикације, књиге, брошуре, часописе, зборнике, чланке, расправе, нигђе помена о братству Рудановића. Писац овога текста, упркос релевантним чињеницама којима је располагао, управо због тих констелација и рецидива, није процењивао ирелевантним покретање ове расправе и публикавање чињеница. Од великог значаја, у свему томе, имало је, захваљујући интрнету, откриће породичних гробница, раније споменутих, Мира и Барише, у Америци с епитафима који су сасвим у складу са њиховим деловњем у старом завичају. И тамо су показали горштакчу одважност и храброст у борби за слободу и заштиту сопственог народа.

Епитафи на њиховим гробовима, и те поруке, експлицитно говоре да су се њих двојица, и у Мисисипију, доследно залагали за ставове Мојсије Зечевића о позиционирању Васојевића у саставу Црне Горе. Те поруке су ојачале моје залагање да се саопшти истина и скине вео тајне, и ћутања, о страдању и растурању братства Рудановића.

Милисав – Мићо Рудановић

Споменик Миру и Хенријети Рудановић у Мисисипију

У АЕРОКЛУБУ У БЕОГРАДУ

СВЕЧАНИ ПРИЈЕМ ЗА БАДЊЕ ВЕЧЕ

Један од највећих црквених празника—Бадње вече, са великом радошћу обележава Удружење Васојевића, сваке године. Уз звуке гусала и пјесме ученика, на скупу, увеличана је прослава, а у говорима је истакнут значај и потреба окупљања Васојевића ради дружења и одржавања традиције, укључивања младих и договора за наредни период.

Свечани пријем су приредили почасни предсједник Удружења Васојевића, проф. др Милија Зечевић и актуелни предсједник Удружења, генерал др Лука Кастратовић.

Присутствовали су: с лијева на десно - Дале Ђулафић, Лука Кастратовић, Слободан Мишовић, Драган Бакић, Миодраг Зечевић, Војо Војиновић, гуслар Копривица, Милан Вешовић, Радивоје Паповић, Ратко Васовић, Димитрије Томовић, Јован Стриковић, Вук Рашовић, професор Оташевић, Мирослав Стојановић, Драган Радевић, Миломир Ђуровић, Милија Зечевић, Радослав Зечевић, Мирослав Поповић, Јездо Марсенић, Ацо Поповић, Зоран Зечевић и млађи Рашовић.

ПРИЛОГ ИЗ ПРВОГ БРОЈА "ГЛАСА ВАСОЈЕВИЋА"

НЕ ЗАБОРАВИМО

ВАСОЈЕВИЋКА КРСНА СЛАВА
Како се слави
Аранђеловдан

Сем што сматрају да су једнога рода, односно да им је порекло заједнички предак, Васојевићи славе св. Арханђела којег су славили и у доба Немањића. Васојевићи славе и Алесандровдан и Светог Саву.

Наш истакнути етнолог др Петар Влаховић наводи да по Вуку слава често упућује на братство или племе, а не само породицу. Како Вук каже братство слави исту славу – празник који би се колико-толико могао повезати са општенародним славама тј. заветинама. Становништво се по славама често и рођака.

Шта у ствари представља слава и зашто Васојевићи славе баш светог Аранђела, није у потпуности расветљено?

Слава је предмет обимних проучавања. У том смислу грађа коју је сакупио Вук је од посебног интереса. Мишљења о томе шта представља и колико је стар обичај славе су подељена. Први помен славе датира још од 15. августа 1018. године и то у околини Охрида. Веже се за војводу Ивца, последњег изданка некадашње моћне Самуилове државе и отпор који су његови сународници пружали византијској империји.

По Вуку Стефановићу Караџићу слава је обичај везан за кућу, домаће огњиште, за здравље и напредак породице. Поред тога за славу су извођени различити народни обреди. Изгледа да слава није ни српски ни православно специфитет. Српски јер је не славе сви Срби, а православно јер је нема код Руса, Грка, Бугара и Румуна. По Вуку име је дошло по првом крштењу родоначелника приликом преласка у хришћанство.

Према слави, како пише др Јагош Вешовић, Васојевићи имају посебан пијетет и поштовање. Домаћин не позива својту, пријатеље и остале чланове уже или шире породице него они долазе сами и то је тако уобичајено. Позива само другоплеменике који живе у истом или другом месту, а који му нису никаква својта, тек само познаници.

Уочи славе увече почну долазити пријатељи, кумови и званице којима је далеко, а који не би могли стићи на вријеме на само крсно име. Домаћин званице срет испред куће. Ту се љубе и они му честитају крсно име. Онда их он уводи у кућу и послје поздравља са члановима породице домаћин их нуди ракијом и кафом. Пред вечеру, домаћин припали светитељу свијећу и чита молитву а сви стоје гологлави око трпезе. Затим узима здравицу и испија у славу крсног имена.

На дан славе долазе гости из оближњих места. Домаћин их срет са здравицом, а они му честитају. Онда их уводи у кућу и сјдају за постављеном трпезом. Гости у разговору пију и мезете до подне, а онда ручају. Најстарији од гостију, највиђенији или најважнији по чину, вади здравицу и пружа је домаћину и сви му захваљују на дочеку. Пошто се заврши тај церемонијал сјдају и једу. Домаћин остаје на ногама гологлав и нуди госте ракијом. Затим сјда за софру на другом челу трпезе. Обједујући домаћин стално погледа да гости буду добро услужени. Млађи дворе и служе.

У Лијевој Ријеци пошто се заврши ручак обичај је да домаћин да својим гостима носећи здравицу у руци, иде у долове ближих сусједа који тог дана славе. При уласку у кућу јављају се речима „Ко ми је здрав“ и ко први одговори: „Ја са дружином!“ тај и добија здравицу. Пошто са узајамним посјетама заврше сељани се сакупе у некој од највећих кућа и ту проведу остатак дана. При вечери месо се дијели по чувењу. „Глава глави, плећа харамбаша...“ Послије вечере поново се скупљају на сјело где остају до јутра. При расанку гости иду по домовима својих домаћина на спавање. Гости који су из оближњих мјеста полазе кућама, а који су из далека остају тога дана. Трећи дан полазе поздрављајући се и захваљујући на дочеку.

Бранка Дедовић

У старинској ношњи Доњих Васојевића

Ведро гледа по људима

У овом листу, увијек ће бити мјеста за народне умотворине. Нарочито за оне – необјављене.

ИЗРЕКЕ

Ако немаш себе, немаш никога.
Алалио се с образом.
Бољи је нечи дан но нечи вијек.
Брани се поливенијем репом.
Ведро гледа по људима.
Да га закољеш, не би бритву окрвавио.
Дише му зло са срца.
Забркај ми га с кучком ако не буде овако!
Заклео се да неће у вођеницу. (слаба жетва кукуруза)
Заносе главу од њега.
Јеси ли вољница или нагонција?
Јуначка се пушка дланом не затиска.
Како те кућа прати, тако те село срет.
Попарен по мозгу.
Клекнуо му ђаво на раме.
Кости непросуте. (каже се за стару и испрљену особу)
Ко ти вјеровао, у вјеру ти уљега.
Красно младе ако га бог сачува. (подругљиво)
Куквежа се око упрета.
Лако ми је за то ка за пасју босотињу.
Лијепо збори, а шта мисли – нека га њему.
Мелемни родитељ.
Нагазио му на част и образ.
Назвала се улата.
Најтеже је кад дјеца траже љеба, а нема да им се да.
Наложно му огањ на главу. (довео га у незавидан положај)
Намигује на трикоп. (каже се у шали за старца на самрти)
На његову би се ријеч посјекао.
Не зебе ни од чега.
Нема среће ко се тојагом доћерује.

Не може му се отет ниједна љуцка.
Не пријатељује се само с једне стране.
Њему је име: муч!
Расте за укор.
Само је смрт сигурна.
Свачему личи, само не човјеку.
Синови родили оца. (добри синови од лошега оца)
Сиром под капу. (човјек кога не одликује памет)
Ситна је погибња при томе јаду.
Срећан је ко понесе здраво срце на онај свијет.
Ћињакају га ка пашче.
Убила га слана у наћве. (каже се за хљеб лоше домаћнице)
Удри га штенетом да те не лаје пашчетом.
Фиљно с памети.
Фошња!
Фрњушара!
Чувај се суза сиротињских.

КЛЕТВЕ

Гром те громосао!
Губа ти нос опасла!
Дао ти Бог оно што ти ја пожелно!
Дошао мајни стрмоглав!
Заждила те муња небеска!
Зла те стријела за срце ујела!
Изгорно те плам небески!
Издвојно се, дабогда!
Носно моје срце!
Посадно ти се камен у младину!
Пожелно руку!
Све му се студенјем каменом обрело!
Све ти здраво до глава!

ЗАКЛЕТВЕ

Душе ми и умрлог сата!
С каменом се разговарала ако ти истину не кажем!
Тако ми ове сјајке небеске!

ПРИЈЕТЊЕ

Ако те уфатим, неће се имат шта од тебе копат!
Бачићу те о ледину да прснеш ка јајце!
Главу ћу ти разврз!
Завићу ти чалму!
Зајушићеш у поток!
Истужу ти главу ка поганици!
Мекше ће ти бит плећи од грбуа!
Мозак ћу ти провалит!
Нагледаћу ти се јада!
Назобићу га док му остане!
Најћемо се у тијесно!
Напунићу те пета!
Не познајеш ти још мене!
Олизаћеш ледину!
Опаметићу ја тебе!
Осукаћу ти цријева!
Почепачу му по гробу!
Премјестићу ти брке на доњу вилицу!
Простријећу те да те носе на носила!
Разврљићу ти вилице!
Расплећићу те!
Распрашићу те да ти не остане ни миша у дувар!
Све ћу ти зубе сизат из вилице!
(Из књиге НИКО СВИЈЕТ НИЈЕ ПРЕТЕКАО
Батрића-Бана Зековића;

ПРИЛОГ ИЗ ПРВОГ БРОЈА "ГЛАСА ВАСОЈЕВИЋА"

НЕ ЗАБОРАВИМО

ТЕШКО БРАТУ БЕЗ БРАТА СВОЈЕГА

"Послушајте браћо моја драга,
Стару ријеч, давно остављену:
Коноп веже коње и волове,
А поштена ријеч витезове,
У пјанице нема узданице,
Ни поштења друга у лажливца
Ни јунака има у страшливца.

Зла времена нема без снијега
Ни у племе грђега биљега:
Но брат брата кад свога издаје
И душману за благо продаје".

Добро ли се одужити дуга
И невјерна раздружити друга!
Ласно ли је пјану запјевати
И жалосној мајци заплакати,
Младу момку пољубит ђевојку,
Удовици сјести до бећара,
Домаћинци до пуна њевћара.

Тешко брату без брата својега
Ка' соколу без крила деснога
Тешко капи на манитој глави
Ка' но пушци у страшливој руци,
А јунаку у селу нејаку
И ђердану о каљаву врату;
Тешко тици без зелена луга,
Младој љуби без својега друга,
Ка' трговцу без доста новаца
И пастиру без доста оваца:

Ками мајци ће су два једнаци
Кад су добри, оће погинути
А зли - дома пријекорни доћи.
Ками земљи којом војска прође,
И дјевојци која сама дође,
Прво ће је јутро прекорити
Да с' ваљала не би дошла сама.
Ками сваком силом пјевајући,
Ка' ђевојци сијеле плетући,
Калуђеру жене гледајући,
Удовици самој спавајући;
Ками ташти на зетовој храни
Ка' но ватри на јеловој грани.

Зло је тешко служит у горега,
Зла тавница кућа необична,
Синцир гвожђе горе од тамнице,
А зла жена тежа од обоје,
Црна памет гора од све троје.

Нема брата док не роди мајка,
Нити лета без Ђурђева дана;
Нема праве славе без Божића,
Ни снијега док не дође зима:
Нема жара без сирова пања
Нити ватре од љескове гране;
Нема правде без сијеле браде,
Нити шале без момчади младе;
Нема љепше пјесме и пјевања
Од гусала и српског пјевача,
Што помињу име јуначима.

Старе разгледнице ПОЗДРАВ ИЗ ВАСОЈЕВИЋА

Између два рата ова разгледница "Поздрав из Васојевића" била је у оптицају у нашем завичају. Све до 1941. године. На њој су војвода **Миљан Вуков** са синовима: војводом **Гавром**, црногорским министром иностраних дјела и бригадиром **Годором**. У дну разгледнице је ђенерал **Радомир Вешовић**, црногорски министар војни.

Радивоје Бојичић ГЛАС СА ТИФРАНА

На Косову је све заостало, па и понеки Србин и Црногорац!

*

Доста нам је истине. Кажите ви нама како је стварно било.

*

Мој отац је рушио капитализам, па сад ја морам да га градим испочетка.

*

Југославија је скупа држава. Свако стварање Југославије коштало нас је по милион Срба.

*

И у Црној Гори је пет до дванаест. Е, вала рано.

*

Било нас је осам. Сад се деветамо.

*

И поред цензуре, тисак успешно лаже.

*

Једини спас је да са наше стране буду "плави", а са њихове "модри шлемови".

*

Откад се отцепила, у Словенији се осећам као код куће.

*

Да не би гледали ово, Европљани су нам послали посматраче.

Васојевићи су познати као
гостопримљиви људи

Ће се не долази ту нема напретка

У Васојевићима су људи гостопримљиви и љубазни према странцу. Чим ту неко пријеђе у кућу осјети старо српско гостопримство. У опћењу се поступа срдечно и по обичају који се нараштајима утврђивао у душу народну. Гостопримство се често назива поштењем и за гостопримна човјека каже се да је "чазбен" и "поштен". Кад хоће некога да похвале због његове пажње у овоме кажу: "Такав је да би свога госта носио на длану", а за онога који не жали потрошити у друштву или код куће вели се: "Поштен је, да би крв испод грла". За тврдицу кажу: "Не би да Богу тамјана". За кућу која није гостопримна рећи ће се: "Ће људи не долазе, ту напретка нема". Код пријатеља и својих породица сваки је слободан и са другом свратити и биће лијепо дочекан. Вели се: "Ко не може с другом у чију кућу доћ', он нема нашто ни сам поћ'".

Гост у кући је свуда у племену предмет особите пажње и гостопримство је увијек његовано и чувано као један од главнијих основа у моралним односима друштвенога живота. Сматрало се одувјек као прва дужност домаћина да покаже добру вољу и ствара пријатно расположење код свога госта. Старији људи, могло се чути често, обраћали су се госту при разговору с изразима: "брате драги" и "драговићу си мој", "побратимковићу свијетли" или "братанићу драги". Госту се даје за сједење најбоља столица "столовача", постави се јастук итд. Пита се пажљиво за његово здравље и за стање у породици, ако су познати, за пут и слично, ако је странац. Кад је гост каква знатнија особа или бољи пријатељ из даљине, закоље му се у част јагње. О ручку се пред њега ставља: глава или плеће, често се занућа и пружа му се што је најљепше. На поласку госта пажљиво испраћају изван куће, правдају се скромно што га нијесу "боље могли дочекати", моле га "да опрости" итд.

Кућа је оvdје као у свим племенима Црне Горе и сјеверне Арбаније надубље скровиште свега што се чува. Људи у својој кући неће никад никога увриједити или осрамотити. Кућни је праг светиња. Ко њега прескочи сигуран је докле га затварају кућна врата. Ни крвнику неће нико ништа у својој кући учинити. И иначе учинити коме зло "међу чељадима" сматрало се за срамоту. Уопште далеко се од сваке грубости у својој кући према коме било, кад је у њу ступио. Гостољубивост Васојевића је доста јака и у садашње вријеме. Још траје оно широко гостопримство које не пазитрошкове. То ће засвједочити сваки пролазник и странац који зађе са колскога пута дубље по селима или по катунима. Често ће пролазника занудити да сврати и почастити га млијekom, сиром или скорупом и "чим је Бог дао".

"Тетка"
слика
у уљу,
Славенка
Ракочевића
сликара
из нашег
краја
који ствара
у Француској.

СА ПРОСЛАВЕ СВЕТОГ АЛЕКСАНДРА НЕВСКОГ У ЛИЈЕВОЈ РИЈЕЦИ

ОСВЕЋЕН СПОМЕНИК ВУКУ КАРАЦИЋУ

Владика Јоаникије: Ћирилица ће одољети насиљу актуелне власти

Низом свечаности на простору Лијеве Ријеке прослављен је празник Пренос моштију Светог Александра Невског, завјетне славе Васојевића, чији је овогодишњи домаћин било братство Дујовића. Посебан церемонијал приређен је у мјесту Лопате гдје је епископ Будимљанско-никшићки **Јоаникије** освештао новоподигнуто спомен обиљежје, **Вуку Стефановићу Карацићу**, као и часни крст постављен у славу Светог Александра Невског. Он је, служећи служећи Свету архијерејску литургију у Васовој цркви на Ножици, казао да је, у временима кад се у Црној Гори и од стране актуелне власти спроводи насиље над српским језиком и ћириличми писмом, јако важно што се приступило поменутом чину. Истакао је да је и овај догођај потврда да се неће остварити вјековни план окупатора који настоји да забрани ћирилицу.

- Нарочито је важно што смо данас приступили овом светом чину освећењу споменика Вуку Карацићу и освећењу ћириличних слова и ћириличне азбуке и то у овим временима када наше власти испуњавају план вјековних окупатора који су нам забрањивали писмо, који су нас насилно латиничили и који су нам насилно преименовали језик у вријеме своје окупације. Али то није успјело, као што неће успјети ово ново насиље које нажалост спроводу наше власти - нагласио је владика Јоаникије.

Подсјетио је да преци Вука Карацића воде поријекло из Васојевића, али да он као духовни ујединитељ припада васцијелом српском народу.

Данас се присјећамо да је поријекло Вука Карацића из ових гора. Стара колијевка Карацића је овдје у Васојевићима Они су касније једно вријеме живјели испод Дурмитора, па се исто тао говори да је Вук Карацић поријеклом Дробљак - Дирмиторац и Васојевић. Казао је да празник Светог Александра Невског уједно и празник памћења и наших веза са руским народом и, као је истако, мајчицом Русијом, која је увијек била и остала наша заштитница.

- Слава Светог Александра Невског нас повезује са великом братском земљом Русијом коју толико волимо. Он је покровитељ и заштитник цијелог руског народа, али као да си и овдје у Васојевиће пренешене мошти Светог Александра Невског, те га тако прослављамо за свога заштитника од средине 18 вијека па наомамо. Зато смо данас на Лопатама освештали Часни крст који смо посветили слави Божијој и имену Светог Александра Невског, којег је Господ Бог крстом својим оснажио те је побјеђивао непријатеље руског народа и дао снагу да се уједини његов род православни и да га обједини прије свега у вјери и љубави и да ту вјеру посвједочи до краја свога живота. А сила Крста часнога њега је укријепила да буде помоћник и заштитник племена Васојевића - нагласио је владика Јоаникије.

- Након уводних напомена **Вељка Рачића** о поријеклу и дјелу Вука

Карацића, пригодну бесједу у име Удружења Васојевића „Васо“ одржао је професор **Свето Мартиновић**.

У име братства Карацића ријечи захвалности упутио је **Радован Карацић**, рекавши да је Вук једна велика тајна и стуб наше културе на ком је израђена наша духовност. Предсједник СО Беране **Горан Киковић**, као и **Владета Ђукић**, који је поклонико парцелу на којој је подигнут споменик Вуку Карацићу.

Д. Јововић

Козаци увеличали прославу

Свечаностима у Лијевој Ријеци присуствовали су и припадници Централне козачке војске Руске Федерације на челу са генералом **Виктором Владимировичем Заплатином**. Том приликом ријечи поздрава упутио је козачки атаман **Слободан Пејовић** истичућу вјековну повезаност Црне Горе, српског народа и Русије.

Дујовићи приредили трпезу за преко 500 гостију

Приликом прославе празника Светог Александра Невског посебно весело је било у селу Птич, гдје је братство Дујовића приредило богату славску трпезу за преко 500 Васојевића и бројних гостију из Црне Горе, Србије, Републике Сдрпске, Косова и македоније. Након што је испред цркве на Ножици говорио **Слободан Дујовић**, братски добродошлицу учесницима великог васојевићког сабора пожелио је **Мушика Дујовић**.

Спомен плоча Вуку Карацићу и козаци који су увеличали прославу

1990—2016.

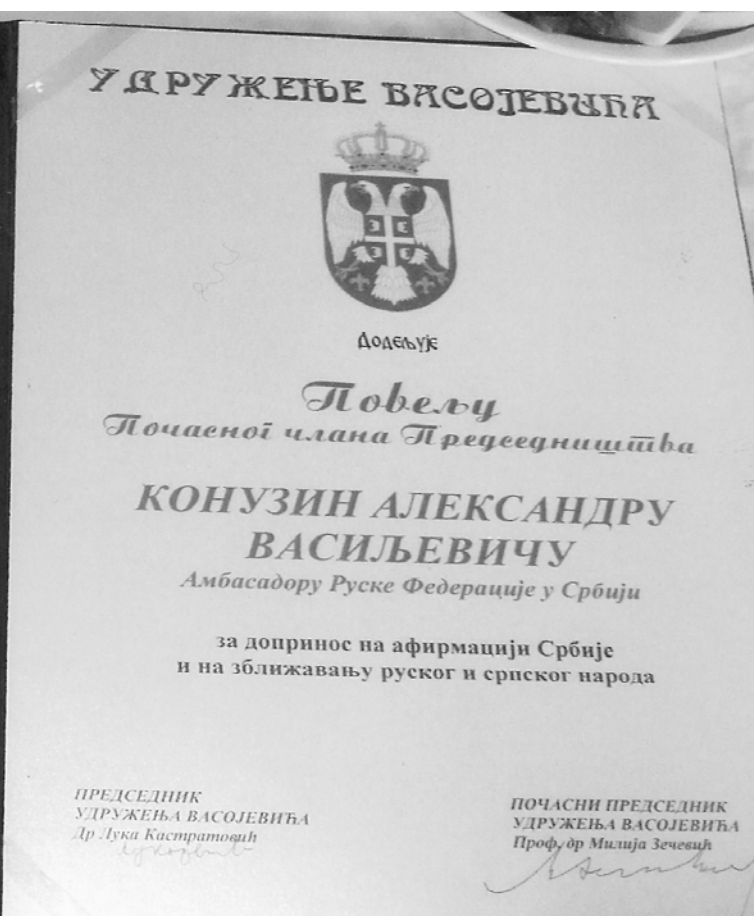
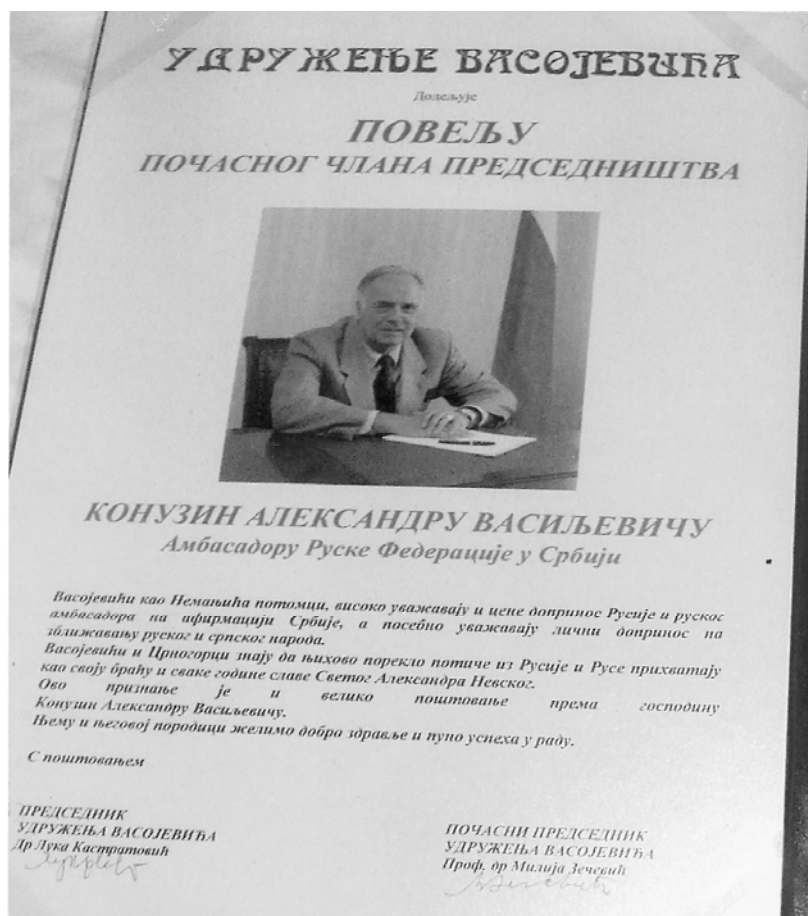
Удружење Васојевића

Истакнуте личности из Црне Горе у Србији на свечаности поводом славе Свети Сава, 2002.

Васојевићи на пријему код Владике Јоаникија испред манастира Бурђеви ступови, 2008. године

Удружење Васојевића доделило је Повељу почасног члана Председништва амбасадору Руске Федерације у Београду, господину Конузину Александру Васиљевичу 15. новембра 2008. године

Драгомир Ђулафић, Мирослав Стојановић и Лука Кастратовић за Бадње вече 2010. године

Беранска гимназија

САБОРНИ ХРАМ СВЕТОГ СИМЕОНА МИРОТОЧНИВОГ БЕРАНЕ

Позивамо све вјерне и добронамјерне људе добре воље да се заједно потрудимо на овом Божјем дјелу. У току су радови који изискују много новца а Господ нека прими и мали прилог као велики. Ко може доста нека тако и учини, да би му Господ умножио здравље и непролазно духовно добро. Градимо овај Свети Храм сложено и не жалећи труда да би нас Господ све заједно богато наградио, и нас и наше потомство.

С Божјим благословом,

Православни Епископ
Будимљанско – никшићки
+ Јоаникије

ЕПАРХИЈА БУДИМЉАНСКО - НИКШИЋКА

Одбор за изградњу Храма
телефон: +382 68 030 343
ел.пошта: hram-berane@hotmail.com
www.eparhija.me

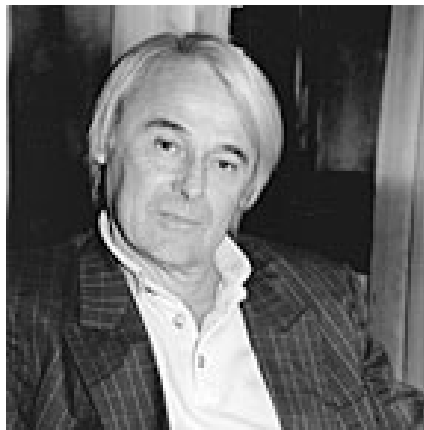
Ваше новчане прилоге за градњу Храма можете уплатити на жиро рачун код Црногорске комерцијалне банке:

510 – 6457 – 69

Новчане прилоге у динарима за градњу Храма можете уплатити на жиро рачун код Привредне банке Београд:

255-0040400101000-89

ТРИ (ЗАВИЧАЈНА) ПЕСНИКА, ТРИ ПЕСМЕ

Драгомир Тулафић

САМОЋЕ

Сретнеш ли ме у некој румени
јесењег дана што залази
иза насмејане шуме, зарумени,
пусти нек нам сенке по стази

зашуме са лишћем док им се јавља
у очима лепота сва
једног тренутка, општег славља,
чији ћемо део бити ти и ја.

Пусти, о пусти, нек вече руди,
нек нас расточи у своје боје.
У неке будуће самоће, на спруди,

Одуваће нас, зацело, ветри безимени,
ал никад неће да нас раздвоје,
бићемо један лист јесени.

(Из збирке „Причест“)

Радомир Стојановић

СУНЧЕВА ЈАБУКА

Име завичаја носим
као запаљену птицу
тежња да му се вратим
увећава моје постојање

Дрвеће мога завичаја
опипљиво је у сну

Низ падину се котрља
зрела сунчева јабука

Из зараслог сна
ничу крилата стабла

На која се ослања
друго небо

(Из збирке „Небеска трпеза“)

Добрашин Јелић

МОЈА БРДА ВЈЕЧНА

У горе кад одем
на Рудо брдо кад се попнем
читам странице
које исписује
мој завичај

Понешто од тога
прочитам
много ми више
промакне

Мој завичај
кад год му дођем
већ је нове странице
написао
не могу да прођем
да ме то
не дотакне

(Из збирке „Издиг на Рудо брдо“)

Панорама Комова са Штавром